

A Book for Parents (Cambodia)

教育部 發行

國立空中大學
健康家庭研究中心 編印

ខ្ញុំនឹងកូនរបស់ខ្ញុំ

គឺជាសៀវភៅមួយក្បាលសំរាប់ឪពុកម្តាយ
ស្តីអំពីសៀវភៅ១ក្បាលនេះ

សៀវភៅមួយក្បាលនេះគឺរៀបចំសំរាប់ឪពុកម្តាយសិស្សសាលាមត្តេយ្យ
គំនិតចនាបទរបស់វាគឺ:

1. ឪពុកម្តាយអាចមានការប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាទទួលខុសត្រូវក្នុងគ្រួសារ
ដែលពិបាកដោះស្រាយ។
2. ឆ្លងកាត់ការសង្កេតមើលឃើញឪពុកម្តាយធ្វើការទំនាក់ទំនងចំពោះបុគ្គល
បុត្រាបុត្រីនិងមាតាបិតា ស្វែងយល់អំពីតម្រូវការនៃការអប់រំគ្រួសារខ្លួនឯងផ្ទាល់។
3. តាមការពណ៌នាដ៏សាមញ្ញនេះ ឪពុកម្តាយនឹងអាចសិក្សារៀនសូត្រ
ចំណេះដឹងនិងជំនាញបានយ៉ាងលឿននិងត្រឹមត្រូវ។

រាល់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងសៀវភៅនេះត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយឪពុកម្តាយ
សិស្សសាលាមត្តេយ្យ លោកគ្រូអ្នកគ្រូ អ្នកជំនាញត្រួតពិនិត្យឡើងវិញព្រម
ទាំងអ្នកជំនាញផ្នែកអប់រំគ្រួសារមួយក្រុមខាងវិស័យពាក់ព័ន្ធដើម្បីបញ្ចប់
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ។

ជឿជាក់ថារាល់ការខិតខំប្រឹងប្រែងដែលពួកយើងរួមគ្នាធ្វើគឺ-
ជួយសំរួលឪពុកម្តាយក្នុងនាមជាអ្នកអាណាព្យាបាលកូនអោយទៅរកគំនិត
រីកដុះដាលកាន់តែប្រសើរឡើង ធ្វើអោយការរីកលូតលាស់របស់កុមារ
កាន់តែរីករាយនិងមានសុខភាពល្អ។

តារាងមាតិកា

ការលូតលាស់កូនប្រុសស្រី

ហេតុអ្វីបានជាយើងត្រូវស្វែងយល់អំពីលក្ខណៈពិសេសនៃភាពលូតលាស់របស់កុមារ?.....8

កូននៅសុខៗចូលចិត្តនិយាយពាក្យ(កុំ) យើងគួរធ្វើដូចម្តេច?.....11

កូនខ្ញុំរាល់ពេលចេះតែរើសចំណីជានិច្ច ត្រូវធ្វើដូចម្តេច?.....14

កូនខ្ញុំរាល់ពេលតែងតែធ្វើអ្វីយឺតៗ ខ្ញុំត្រូវធ្វើដូចម្តេច?.....17

កូននៅតូចបែបនេះតើគួរត្រូវហ្វឹកហាត់ពួកគេអោយមាន ភាពទទួលខុសត្រូវដែរឬទេ?.....20

កូនរបស់ខ្ញុំអត់មានអំណត់អត់ធ្មត់ ធ្វើដូចម្តេច?.....23

តើត្រូវបង្ហាត់បង្រៀនកូនឲ្យចេះមានការគួរសមដោយរបៀបណា?.....26

កូនៗតែងទាស់ទែងរវាងបងប្អូនឯងក្នុងគ្រួសារ តើខ្ញុំគួរធ្វើដូចម្តេច?.....29

តួនាទីជាឪពុកម្តាយ

តើខ្ញុំគួរដើរតួនាទីជាឪពុកម្តាយបែបណាទើបល្អ?.....34

ខ្ញុំមិនដឹងថាតើចង់សហការ ឬទំនាក់ទំនងជាមួយលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ដោយរបៀបណា?.....36

ណាគ្រួសារផងណាការងារផងរស់ទាំងសងខាងតើខ្ញុំគួរធ្វើដូចម្តេច?..39

តើខ្ញុំគួរត្រូវគ្រប់គ្រងអារម្មណ៍របស់ខ្លួនឯងបែបណាអោយល្អ?.....43

តើខ្ញុំគួររៀបឥរិយាបថបែបណាដើម្បីធ្វើជាកំរូដល់កូន?.....46

ចំណុចនៃការអប់រំរបស់ខ្ញុំ រវាង(ប្តីឬប្រពន្ធ)មានភាពមិនសម្របគ្នា តើធ្វើដូចម្តេច?.....49

ទំនាក់ទំនងរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន

កូនៗយល់ថាខ្ញុំមានចិត្តលំអៀង តើធ្វើដូចម្តេច?.....54

ពេលថ្ងៃឈប់សំរាកខ្ញុំចង់តែសំរាក ប៉ុន្តែកូនៗ តើខ្ញុំត្រូវរៀបចំទុកដាក់យ៉ាងណា?.....56

តើខ្ញុំត្រូវធ្វើការនិយាយទាក់ទងរបៀបណាជាមួយកូនតូចៗ?.....58

ខ្ញុំមានពេលខ្លះបែងចែកមិនច្បាស់លាស់ចំពោះការគោរពឬការបណ្តោយតាមចិត្តកូន ធ្វើដូចម្តេច?.....61

កូនៗតែងតែមិនគោរពតាមវិន័យ(សន្យា) តើខ្ញុំគួរធ្វើដូចម្តេច?.....64

តើខ្ញុំត្រូវធ្វើការទំនាក់ទំនងរបៀបណាជាមួយកូនតូចៗ?.....67

កូនរបស់ខ្ញុំតែងតែទាមទារប្រើទុរស័ព្វដៃឬឡេបថប តើខ្ញុំត្រូវធ្វើដូចម្តេច?.....70

ការរស់នៅក្នុងបរិវេណសាលារៀន

តើគួរជ្រើសរើសសាលាមត្តេយ្យបែបណា សក្តិសមនឹងកូនៗរបស់ខ្ញុំ?.....76

កូនរបស់ខ្ញុំមិនចូលចិត្តទៅសាលារៀន តើធ្វើដូចម្តេច?.....79

កូនៗមិន ដឹង ចង់ធ្វើការទំនាក់ទំនងគ្នារវាងមិត្តភក្តិភូមិភាគមួយៗតាមរបៀបណា
តើខ្ញុំត្រូវធ្វើដូចម្តេច?.....82

កូនៗចាំបាច់ត្រូវការហាត់រៀនការពារខ្លួនដែរឬទេ?.....85

តើខ្ញុំគួរជួយរៀបចំសម្រាប់កូនយ៉ាងដូចម្តេច ដើម្បីធ្វើជាសិស្ស មត្តេ
យ្យ?.....88

MEMO

ការលូតលាស់កូនប្រុសស្រី

កូនដែលនៅក្នុងដំណាក់កាលជាទារក គឺជាការ លូតលាស់យ៉ាង ច្បាស់លាស់ ថែមទាំងលឿនបំផុតនៅក្នុងជីវិត ការទទួលស្វាគមន៍សមាជិកថ្មី មកដល់គឺជា

ភាពរំភើបរីករាយក្នុងចិត្តបំផុតរបស់ឪពុកម្តាយជាច្រើនរូប ប៉ុន្តែស្របគ្នានៃ កំណើតកូនមកដល់ភាគពួកវិញអប់រំកូនក៏មកដល់ នេះហើយគឺជាមេរៀនដ៏ធំ មួយដែលឪពុកម្តាយត្រូវប្រឈមមុខ គួរធ្វើរបៀបណាក្នុងដំណាក់កាល ដែលកូនវិវឌ្ឍន៍លឿនបំផុត ស្វែងយល់និងលើកយករាល់អ្វីដែលកូនៗត្រូវ ការ ផ្តល់នូវការសម្រួលដ៏សក្តិសម ទាំងនេះគឺជាការគួរយកចិត្តទុកដាក់ របស់ឪពុកម្តាយ។

ការលូតលាស់របស់កុមារមានតែម្តងគត់ ឪពុកម្តាយសុទ្ធតែធ្វើអ្វី” ដើម្បីអោយកូនល្អ” ជាចំណុចចាប់ផ្តើម ប៉ុន្តែហេតុអ្វីកូនៗចេះតែចូលចិត្ត រើសចំណីអាហារមិនញ៉ាំនេះមិនញ៉ាំនោះ បើមិន

អញ្ចឹងទេគឺតែងតែ និយាយពាក្យ អត់ទេធ្វើកិច្ចការអ្វីយឺតៗ ចំពោះទង្វើ ទាំងនេះមិនមានសកម្មភាពគ្រោងទុកមុននោះទេ តើឪពុកម្តាយគួរធ្វើដូច ម្តេច?

ហេតុអ្វីបានជាយើងត្រូវស្វែងយល់អំពីលក្ខណៈពិសេសនៃ ភាពលូតលាស់របស់កុមារ?

កំឡុងពេលវ័យទារក ការវិវឌ្ឍន៍របស់កូនតូចនៅក្នុងគ្រួសារពិតជាអាច
និយាយបានថាតែមួយព្រិចភ្នែកគឺធំហើយ។ ក៏ប៉ុន្តែឪពុកម្តាយជាទី
រាប់អាន តើអ្នកដឹងទេថា លូតលាស់ទិសដៅនៃដំណាក់កាលលូតលាស់
របស់ទារកមានអ្វីខ្លះ?

**យល់ពីសភាពខាងក្រោមយើងមកស្គាល់ពីដំណាក់កាលទារកនិងកុមារ
ពេលលូតលាស់នៅក្នុងផ្ទះ:**

- 1. កូននៅពេលហូបបាយ មិនទាន់ចេះប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទទួលទាន។
- 2. កូនមិនចេះប្រើកន្ត្រៃព្រមទាំងបិទឡើវ។
- 3. កូននៅមិនទាន់ចេះប្រើដើមម្ខាងលោតនិងលេងលោតអន្ទាក់។
- 4. កូននៅមិនទាន់ចេះទៅបង្គន់ដោយខ្លួនឯង។
- 5. កូន មិនអាចផ្តោតអារម្មណ៍និងការនិយាយជាមួយមនុស្សផ្សេង ម្យ៉ាង
ទៀតងាយបញ្ចេញភាពឆ្កែវឆ្កាវ។

ប្រសិនបើអ្នកជ្រើសរើសពាក្យខាងលើ អញ្ជឹងនោះ អ្នកត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ អំពីសភាពល្អស្ថាប័នរបស់កូន!

ដំណាក់កាលនៃទារក ការលូតលាស់របស់កុមារគឺគ្រប់លក្ខណៈ បូករួម៖ ខ្លួនប្រាណ កាយវិការ ការយល់ដឹង ភាសា សង្គម និងអារម្មណ៍ វិជ្ជមាន-ល- ។ ជៀសវាងការតឹងតែងហួសនិងអាចជួយឲ្យកូនមានការវិវឌ្ឍន៍ល្អ ។

ឪពុកម្តាយអាចប្រើវិធីខាងក្រោមដើម្បីមកជួយសម្រួលកូន៖

1. ឪពុកម្តាយត្រូវស្វែងយល់ព្រមទាំងក្តោបក្តាប់ដំណើរការលូតលាស់ក្នុង « កំឡុងពេលដ៏សំខាន់ » របស់កូន ថែមទាំងប្រើវិធីលេងល្បែងកំសាន្ត ការអានឬការហាត់ប្រាណជាដើម មកជួយសំរួលដល់ការលូតលាស់របស់កូន។
2. ឪពុកម្តាយអាចយកការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរៀបចំអោយកូនមានការចូលរួម រាល់កម្មវិធីគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីអោយការលូតលាស់ខ្លួនប្រាណ គំនិត យល់ដឹង និងអារម្មណ៍របស់កូនឲ្យមានការ វិវឌ្ឍន៍ល្អ។
3. ឪពុកម្តាយគួរប្រើ « តារាងផ្ទៀងផ្ទាត់ » (<http://health.gov.taipei/Default.aspx?tabid=411>) មកធ្វើការសង្កេតនិងស្វែងយល់ពីសភាពរីកចម្រើនរបស់កូន។

- 4. កូនម្នាក់ៗតែងតែមានលក្ខណៈនិងនិស្ស័យ ពិសេស ម្យ៉ាងទៀតពេលវេលានិងល្បឿនឆ្លើមលូតលាស់ក៏មានភាពខុស ប្លែកគ្នា។
- 5. នៅពេលឪពុកម្តាយមានរាល់បញ្ហាពាក់ព័ន្ធ អ្នកអាចមើលសៀវភៅ សួរ អ្នកជំនាញ សួរលោកគ្រូអ្នកគ្រូឬនាំកូនទៅមន្ទីរពេទ្យពិនិត្យ ព្រមទាំង បញ្ជាក់អោយច្បាស់ពីបញ្ហា ដើម្បីផ្តល់ការលូតលាស់ដែលមានសុខមាល ភាពដល់កុមារ។

កូននៅសុខៗចូលចិត្តនិយាយពាក្យ(កុំ) យើងគួរធ្វើដូចម្តេច?

កូនធំម្តងបន្តិចៗ ជាពិសេសគឺដល់អាយុ២ទៅ៣ឆ្នាំ តែងតែនៅសុខៗ និយាយពាក្យចាអត់ទេថែមទាំងយកពាក្យអត់ទេ អត់ទេធ្វើជាពាក្យនិយាយ មិនជាចំជាប់មាត់ ធ្វើអោយឪពុកម្តាយឈឺក្បាលថែមទាំងវិលមុខទៀតផង តើដល់ពេលនេះគួរត្រូវធ្វើដូចម្តេច?តើត្រូវនិយាយនិងបង្រៀនយ៉ាងដូចម្តេច ទៅ?

នៅពេលដែលកូននិយាយពាក្យចាអត់ទេ តើអ្នកមានចរិកនិងអាកប្បកិរិយា ដូចខាងក្រោមឬទេ?

- 1. មិនរើរល់ទាល់តែសោះ រឹតតែធ្វើតាមចិត្តរបស់ខ្លួនដើម្បីសំរេចកិច្ចការ។
- 2. មិនប្រកែករកឈ្នះចាញ់ឬប្រើបទបញ្ជា ដើម្បីអោយកូនប្រតិបត្តិតាម។
- 3. បាត់ការគ្រប់គ្រងលើម្ចាស់ការ ថែមទាំងគ្មានការអត់ធ្មត់ ខឹងសំបាល គិតតែពីស្តីបន្ទោសកូន។

- 4. ព្រមាន គំរាមថែមទាំងប្រើវិធីដាក់ពិន័យចំពោះកូន។
- 5. ថែមទាំងមានអាកប្បកិរិយាវិធីបន្តិចអនុម័ត គ្រប់គ្រងកូន។

**ប្រសិនបើអ្នកជ្រើសរើសពាក្យខាងលើ អញ្ជើងគួរតែត្រូវរៀបចំនិងកែ
ប្រែអាកប្បកិរិយារបស់អ្នក!**

**វិធីខាងក្រោមផ្តល់ជូនឪពុកម្តាយយកទៅពិចារណា ដើម្បីជួយ
សម្រួលកូនអោយឆ្លងផុតដំណាក់កាល **【No-No】** នេះ៖**

1. កូននិយាយពាក្យអត់ទេគឺជាការគិតចេញពីខ្លួនឯង ឪពុកម្តាយអាចស្របតាមគំនិតកូនសិន ចាំប្រាប់បង្ហាញនិងវិធីធ្វើដីសមស្របដល់កូនតាមក្រោយ។
2. នៅក្រោមភាពគ្មានការព្រួយបារម្ភ សក្តិសមនិងផ្តល់ឱកាសបង្ហាត់បង្រៀនដើម្បីអោយកូនរៀនយល់ពីការទទួលខុសត្រូវអំពីលទ្ធផលដែលខ្លួនបាននិយាយចេញទៅ ដូចជាពាក្យនិយាយថាអត់ទេ។
3. ឪពុកម្តាយប្រើជម្រើស ដើម្បីអោយកូនអាចជ្រើសរើសវិធីដែលខ្លួនត្រូវការ។

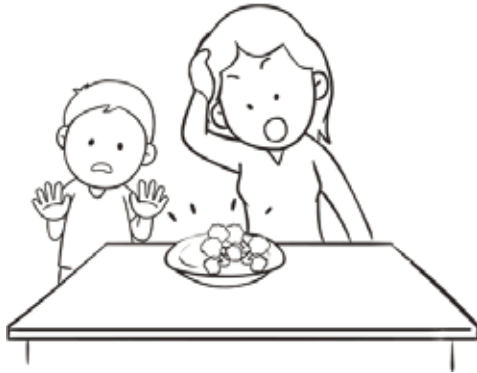
4.ផ្តល់នូវឱកាសរៀនសូត្រថ្មីៗខ្លះដើម្បីអោយកូនក្លាយជាសមាជិកមួយ
ដែលអាចជួយកិច្ចការក្នុងផ្ទះ ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះរឹតតែប្រាកដបានថា
កូនស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមរាល់សកម្មភាពទាំងការពេញចិត្ត ដើម្បីលើកតម្កើង
សមត្ថភាព។

ដំណាក់កាលនៃទារក ការចាប់រឹកលូតលាស់របស់កូនគឺឆ្លើមពីមនសិកាន្តនឆ្ងាល់
មានពេលខ្លះឆ្លងកាត់ពីការនិយាយពាក្យថាអត់ទេមកចង់បង្ហាញពីការបញ្ចេញមតិ
ខ្លួនមូលហេតុចង់ទាក់ទាញយកចិត្តទុកដាក់ឬចង់អោយមនុស្សធំកំដរខ្លួន ឱពុក
ម្តាយគួរចំណាយពេលវេលានិងកំលាំងកាយចិត្ត ដើម្បីមកកំដរនិងស្វែងយល់កូន!

កូនខ្ញុំរាល់ពេលចេះតែរើសចំណីជានិច្ច ត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

កូនខ្ញុំរើសចំណីណាស់ រាល់ពេលតែងតែមិនញ៉ាំនេះមិនចូលចិត្តញ៉ាំនោះ ពិតជាធ្វើអោយយើងឈឺក្បាលវិលមុខនិងអស់មធ្យោបាយ។ ក្នុងនាមជា ឪពុកម្តាយតែងតែបារម្ភខ្លាចពេលវេលាកាន់តែ យូរទៅអាចជះឥទ្ធិពលដល់ការលូតលាស់ប្រាជ្ញារបស់កូនឬមិនមានជីវជាតិ គ្រប់គ្រាន់ដែលអាច បណ្តាលអោយរងនូវបញ្ហាជាច្រើនកើតឡើង។ ប្រសិនបើកូនចេះតែរើស ចំណី តើគួរធ្វើដូចម្តេច?

យើងទាំងអស់គ្នាចូរមើលកូនៗពេលប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ទទួលទាន មាន បង្ហាញអក្សកិរិយា ដូចខាងក្រោមនេះឬទេ?

- 1. ពេលញ៉ាំបាយ ញ៉ាំតែពីរម៉ាត់គឺឈប់ញ៉ាំហើយ។
- 2. ចូលចិត្តញ៉ាំចំណីរើសមុខ ចំពោះចំណីផ្សេងៗទៀតគឺបដិសេធជានិច្ច។

- 3. ញ៉ាំងតែចំណីធ្លាប់ស្គាល់និងញ៉ាំងញឹកញាប់ ចំពោះចំណីថ្មីៗគឺថាវិសមុខ។
- 4. មើលតែមុខម្ហូបនិងហិតភ្លិនម្ហូប ក៏សំរេចនូវចំណង់ចិត្តរបស់ខ្លួនភ្លាម។
- 5. ឪពុកម្តាយរាល់ពេលតែងតែដេញបញ្ជូនបាយកូន។

ប្រសិនបើរាល់សភាពខាងលើឧស្សាហ៍កើតឡើងនៅលើខ្លួនកូនៗ អ្នកគួរតែយកចិត្តទុកដាក់ដល់កូនរាល់សកម្មភាពក្នុងការទទួលទាននិងបរិភោគអាហារ កែប្រែអាកប្បកិរិយាវិសមុខចំណីរបស់កូន។

 ជួយសម្រួលកូនៗអោយទទួលបានបញ្ចូលបាននូវអាហារគ្រប់ប្រភេទដើម្បីអោយអាហាររូបត្ថម្ភឈានដល់តុល្យភាព ឪពុកម្តាយអាចសាកល្បងវិធីសាស្ត្រដូចខាងក្រោម!

1. កែប្រែរូបរាងខាងក្រៅអាហារដែលកូនមិនចូលចិត្តញ៉ាំង ចាប់ផ្តើម «វិចខ្ទប់» សារជាថ្មីថែមទាំងវិចធ្វើជារូបរាងគួរអោយស្រលាញ់នៅក្នុងប្រអប់អាហារ។
2. ប្រើវិធីប្លែកៗទុកគ្នាយកមកធ្វើការបិទបាំងនូវភ្លិនចំហាយអាហារដែលកូនមិនចូលចិត្តឬផ្លាស់ប្តូរវិធីក្នុងការចម្អិន។

3. អញ្ជើញកូនអោយចូលរួមការស្រៀមរៀបចំធ្វើម្ហូបអាហារ ដើម្បីអោយកូនទទួលបាននូវភាពរីករាយជាមួយការចម្អិនអាហារដោយផ្ទាល់ដៃ រឺតែអាចធ្វើអោយគាត់ស្គាល់ពីគ្រឿងផ្សំទើបអោយគាត់យល់ច្បាស់ ហើយកាត់បន្ថយការរើសចំណី។
4. ក្រពះកូនផ្ទុកបានតិចណាស់ ឪពុកម្តាយគួរតែកំណត់ពេលវេលានិងបរិមាណសមរម្យអោយកូនទទួលទាន។
5. រៀបចំលំហាត់ប្រាណ លេងល្បែងកំសាន្ត ឬសកម្មភាពណា ដែលអាចកាត់បន្ថយជាតិកាឡូរីក្នុងខ្លួនងាយរំលាយអាហារ កូនៗប្រើកំលាំងកាន់តែខ្លាំងការងាយឃ្លានកាន់តែកើនឡើងនិងមាន។ចំណង់អាហារ។
6. ចាប់ផ្តើមធ្វើពីខ្លួនយើងមុន មិនរើសចំណី និងដាច់ខាតហាមនិយាយរិះគន់ចំណីអាហារនៅមុខកូនៗ ដូច្នោះដើម្បីជៀសវាងកុំអោយកូនមានការយល់ឃើញអវិជ្ជមានទៅកាន់ចំណីអាហារតទៅទៀត។

ការបិរភោគអាហារក្នុងបរិយាកាសរីករាយ សុខដុមរមនា អាចកាត់បន្ថយភាពតានតឹង និងភាពរឹងរូសរបស់កូន!

កូនខ្ញុំរាល់ពេលតែងតែធ្វើអ្វីយឺតៗ ខ្ញុំត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

「កាយវិការ អាចសុំឲ្យលឿនបន្តិចបានទេកូន! 」 ពាក្យមួយម៉ាត់នេះ ប្រហែល

ធ្លាប់លឺជាញឹកញាប់ហើយ! ជឿជាក់ថាឪពុកម្តាយឧស្សាហ៍និយាយបែប នេះនៅពេលកូនៗតែងតែញ៉ាំបាយយឺត ស្លៀកសំលៀកបំពាក់មិនរហ័សរហួន គួរគំនូរក៏គួរឡើងកន្លះថ្ងៃ...គ្រាន់តែមើល ដឹងថាមិនទាន់ពេលទៅហើយ ហេតុអ្វីកូនយឺតយ៉ាវនេះ? ធ្វើអោយមនុស្សធំខកចិត្តផង អស់យោបល់ ផង តើគួរត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

នៅពេលដែលកូនមានកាយវិការ「យឺតយ៉ាវ」តើអ្នកធ្លាប់មានសភាពដូចខាង ក្រោមឬទេ?

- 1. ព្រលឹមឡើងតែងតែធ្លាប់ស្លឹបន្ទោសកូននូវកាយវិការយឺតយ៉ាវនិងមិន ក្រោកពីព្រលឹម។

- 2.តែងតែធ្លាប់ខ្មាយខ្មល់ដាស់តឿនថា « កាយវិការលឿនបន្តិចមក!ពួកយើងហួសម៉ោងទៀតហើយ! »
- 3. ចាំបណ្តើរ រអូ បណ្តើរ និងស្តីបន្ទោសកូន បណ្តើរ។
- 4.ស្រែកទាំងតឹងតែងហើយខឹងទៀតផង កូនស្លាប់ហើយរឹតតែធ្មេញទ្រាន់និងអស់កំលាំងចិត្ត។
- 5.បាត់បង់ការអត់ធ្មត់រង់ចាំ យកល្អយកកិច្ចការងារកូនមកធ្វើដោយខ្លួនឯងទាំងអស់តែម្តងទៅលឿន។

ប្រសិនបើអ្នកមានសភាពដូចខាងលើ ទង្វើនិងការទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកហើយនឹងកូនចាំបាច់ត្រូវធ្វើវិសោធនកម្មនិងកែតម្រូវ!

នៅពេលឪពុកម្តាយដែលមានចិត្តប្រញាប់ប្រញាល់ប៉ះចំកូនដែលយឺតយ៉ាវ ជំហានខាងក្រោមផ្តល់ជូនទុកជាការយល់ដឹង :

- 1.កែសម្រួលការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ឆាប់អោយកូនចូលគេង ដើម្បីអោយកូនគេងបានគ្រប់គ្រាន់។
- 2.ឪពុកម្តាយត្រូវកែតម្រូវជំហានរបស់ខ្លួន អត់ធ្មត់រង់ចាំនិងអត់អោន ហើយនឹងធ្វើការទទួលយកជំហានដ៏ស្ទើរភាពមួយជាមួយកូន។
- 3.ដំណាក់កាលនៃទារក ការយល់ឃើញអំពីពេលវេលារបស់កូននៅមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់ ឪពុកម្តាយអាចដាស់តឿនកូនជាមុន ដើម្បីអោយកូនមានការត្រៀមធ្វើ ការងារផ្សេងៗ បន្តទៀតព្រមទាំងមានទុកពេលវេលាឲ្យ គ្នាខ្លះ។

4. កាយវិការមិនស្នាត់ឬកំលាំងមិនគ្រប់គ្រាន់អាចបណ្តាលអោយមានកាយវិការយឺតយ៉ាវ ឪពុកម្តាយអាចមើលតាមកាលៈទេសៈឬកំលាំងក្នុងការកែសម្រួលជំហានរបស់ខ្លួន។ ឧទាហរណ៍ៈប្រយ័ត្នបរិមាណចំណីអាហារ ឬវិធីទទួលទាន។
5. ឪពុកម្តាយអាចយកវិធីធ្វើការនាំមុខព្រមទាំងធ្វើអោយកូនត្រាប់តាម ដើម្បីបង្កើនលទ្ធផលការងារកូន។
6. ឪពុកម្តាយធ្វើជាកំរងដល់កូន ធ្វើកិច្ចការត្រូវមានលំដាប់លំដោយ មិនអូសដំណើរ។

ផ្តល់ការសរសើរនិងលើកទឹកចិត្តដ៏ សក្តិសមដល់កូន អាចធ្វើអោយកូនរឹតតែមានស្មារតីភ្លឺស្វាង មានក្តីជឿជាក់ថែមទាំងចង់ហាត់រៀនដោយខ្លួនឯងទៀតផង។

កូននៅតូចបែបនេះតើគួរត្រូវហ្វឹកហាត់ពួកគេអោយមាន ភាព ទទួលខុសត្រូវដែរឬទេ?

កូនៗរាល់សមត្ថភាពទាំងអស់ត្រូវការ ហ្វឹកហាត់ម្តងបន្តិចៗ បោះជំហានទៅ មុខនិងកាន់តែរីកចម្រើន រាល់ការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃកិច្ចការធំតូចគឺជាក្បួនវិធី បង្ហាត់បង្រៀនកូនអោយមានទំនួលខុសត្រូវដ៏ល្អ កូនដែលមានទំនួលខុស ត្រូវមិនត្រឹមតែចេះរៀបចំខ្លួនក្នុងការរស់នៅ រីឯការសិក្សាក៏បង្ហាញឃើញនូវ សមត្ថភាពល្អ។

គិត សាកមើល សភាពខាងក្រោមនេះមានឃ្លាដូចគ្នា រវាងអ្នកនិងកូន?

- 1.សំណូមពរកូនអោយប្រមូលប្រដាប់លេងចាំបាច់ត្រូវត្បើនបីបួនដង។
- 2.គ្រូបង្រៀនថ្នាក់មត្តេយ្យបានលើកឡើង កូននៅសាលាឧស្សាហ៍បោះ របស់របរចុះឡើង។
- 3.ផ្តាំផ្តើរកិច្ចការអោយកូន ដោយសារតែរវល់លេងល្បែងកំសាន្តលេង រហូតទាល់តែភ្លេច។

- 4.តែងសំណូមពរឲ្យកូន បញ្ចប់រាល់កិច្ចការ កូនមិនបានបំពេញ ក៏ហី ទៅ។
- 5.ដោយសារភ័យខ្លាចកូនកាន់តែធ្វើកាន់តែយ៉ាប់ ចឹងមានតែធ្វើដោយ ខ្លួនឯងទើបរហស់។
- 6.វ័យរបស់កូននៅតូចនៅឡើយធ្វើមិនទាន់កើត អោយមនុស្សធំដោះ ស្រាយនិងធ្វើជំនួសទៅបានហើយ។

ប្រសិនបើកូនរបស់អ្នកមានស្ថានភាពដូចខាងលើចាប់ពីចំណុចទី១ ដល់ទី៤ អ្នកគួរតែសាកហ្វឹកហាត់កូនអោយមានអាកប្បកិរិយាទទួល ខុសត្រូវ ប្រសិនបើអ្នកមានគំនិតចាប់ពីទី៥ទៅទី៦ ប្រលែងដៃអោយ កូនហាត់រៀន ធំដឹងក្តីក្នុងបទពិសោធន៍ការងារ ឪពុកម្តាយធ្វើជំនួស កូនច្រើនពេក ងាយស្រួលអោយកូនមានទម្លាប់ពីងផ្នែកអ្នកដទៃ។

បណ្តុះបណ្តាលទំនួសខុសត្រូវរបស់កូន អ្នកគួរធ្វើ បែបនេះ :

1. កុំដោយសារតែខ្លាចពិបាកអូសបន្លាយនូវឱកាសហ្វឹកហាត់របស់កូន។
2. កុំរំលងនូវសមត្ថភាពរបស់កូន ជៀសវាងការព្រួយបារម្ភនិងការពារហួស ហេតុ ជៀសវាង ទម្លាប់អោយកូនពីងផ្នែកមនុស្សធំអោយជួយដោះស្រាយ។

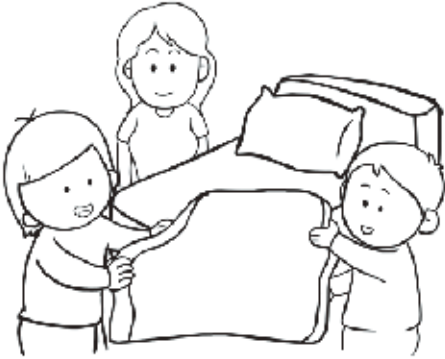

3. ចាប់ផ្ដើមពីកិច្ចការឬកាតព្វកិច្ចងាយៗស្ទើរអោយកូនធ្វើ, ឧទាហរណ៍:

ប្រមូលប្រដាប់លេង ជូតតុយកតាំងដាក់ទៅកន្លែងដើម-ល-។ បន្ទាប់មក
មើលតាមវ័យរបស់កូនបែងចែកផ្នែកតាមកាលៈទេសៈ ឬបង្វែរការងារនិង
កាតព្វកិច្ចពីកំរិតស្រួល
ទៅពិបាក។

4. មិនមានអ្នកណាម្នាក់ចាប់ផ្ដើមដំបូងគឺធ្វើបានល្អពេញលេញនោះទេ ប៉ុន្តែ
នៅតែផ្តល់ជូនកូនៗនូវការលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីអោយពួកគេមានក្ដីជឿជាក់
លើខ្លួនឯងនិងក្លាហានបន្តការសាកល្បង
ទៅមុខទៀត។

5. ធ្វើអោយកូនចេះទទួលខុសត្រូវរាល់ទង្វើ និងទទួលយកនូវលទ្ធផលរាល់
ការសំរេចចិត្តរបស់ខ្លួន ឧទាហរណ៍ កូនមិនទាន់គោរពតាមពាក្យសន្យា
ចាំប្រមូលប្រដាប់លេង យើងត្រូវយក
ប្រដាប់លេងមកទុកមិនអោយកូនលេង នៅពេលដែលកូនមិនគោរព
ពាក្យសន្យាគឺចាំបាច់ត្រូវរៀន
ទទួលយកលទ្ធផលនូវការបាត់បង់សិទ្ធិអ្វីមួយ។

កូនរបស់ខ្ញុំអត់មានអំណត់អត់ធ្មត់ ធ្វើដូចម្តេច?

「ខ្ញុំឃ្លានណាស់!ហេតុអ្វីម្ហូបនៅមិនទាន់មកអញ្ចឹង?」ហើយឫនៅ?ប៉ាម៉ាក់លឿនឡើង ខ្ញុំមិនចង់ចាំទៀតទេ!

ជឿជាក់ថាសម្តីខាងលើ ឪពុកម្តាយទាំងឡាយគួរតែមិនចម្លែកនោះទេ នៅខណៈពេលដែលត្រូវការទន្ទឹងរង់ចាំ កូនតែងតែដោយសារការមិនមានភាពអត់ធ្មត់ចាប់ផ្តើមយំ ឬធ្វើការងារអ្វីមួយគឺបានតែពីបីនាទីទេ ធ្វើអោយឪពុកម្តាយពិតជាមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំង ពិតជាមិនដឹងថាត្រូវណែនាំកូនដោយរបៀបណា?

គិតសាកមើល កូនបង្ហាញចេញនូវអាកប្បកិរិយាមិនមានភាពអត់ធ្មត់ណាខ្លះ!

1. ធ្វើកិច្ចការគ្មានក្បាលគ្មានកន្ទុយ។

- 2. នៅពេលមិនអាចស្របតាមគោលបំណងឬមិនស្របតាមចិត្តដែលខ្លួន ចង់បាន ក៏ចាប់ផ្តើមរករឿង អុកឡុកយំ។
- 3. នៅពេលជួបប្រទះរឿងពិបាកបន្តិចបន្តួចងាយ បោះបង់ ឬរកជំនួយពី អ្នកដទៃអោយជួយភ្លាម។
- 4. នៅពេលលេងប្រដាប់លេងឬអានសៀវភៅតែងតែមួយភ្លែតយកមួយ នេះ បន្តិចដូរយកមួយនោះ។
- 5. មិនអាចយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់សម្តីរបស់ខ្ញុំឬលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ។

បើលសិនអ្នកជ្រើសរើសពាក្យខាងលើ នោះ ឪពុកម្តាយគួរតែយកចិត្តទុកដាក់ថែម ទាំងបង្ហាត់បង្រៀនកូនពីភាពអត់ធ្មត់និងគំនិតក្នុងការរងចាំ!

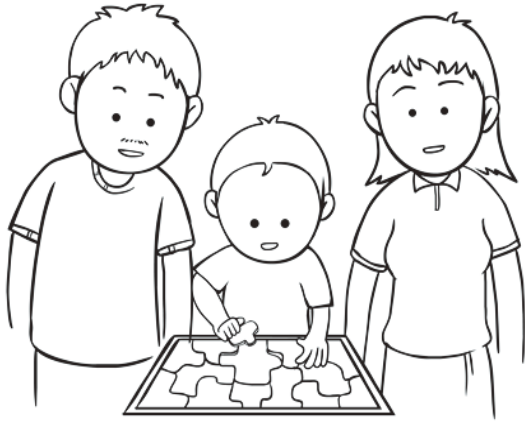

នៅពេលកូនខ្វះភាពអត់ធ្មត់ ឪពុកម្តាយអាចធ្វើបែបនេះ៖

1. កូនកាន់តែតូចការដាក់ចិត្ត ការតស៊ូ ព្រមទាំងការរងចាំគឺមានពេលខ្លីនិង មិនគ្រប់គ្រាន់ ឪពុកម្តាយអាចបង្កើតឱកាសនៃការរងចាំរបស់កូន ដើម្បី ហ្វឹកហាត់ភាពអត់ធ្មត់។
2. ផ្តល់ភាពងាយៗក្នុងការលេងល្បែងកំសាន្តមានសមិទ្ធផលឈានដល់ ភាពជោគជ័យ យកល្បែងកំសាន្តរបៀប ងាយៗមកលេងមុនបន្ទាប់មកចាំ ឈានចូលដល់ដំណាក់កាលពិបាក ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលពីភាពជឿ ជាក់ និងទទួលបានអារម្មណ៍នៃសមិទ្ធផល។

3. នៅពេលកូនលេងល្បែងកំសាន្តឬសកម្មភាពអ្វីមួយ គួរជៀសវាងពីបរិស្ថានដែលធ្វើអោយមានភាពខ្លាច ក្នុងល្បែងមួយលេងបានតែម្តងឬ អានសៀវភៅតែ មួយក្បាលបានហើយ។
4. ប្រើឧបករណ៍បង្ហាត់បង្រៀនកូនអំពីគំនិតពេលវេលា បង្ហាត់បន្តការងារចាំឧទាហរណ៍ ផ្តល់Hourglassខ្សាច់ ម៉ាស៊ីនកំណត់ពេលវេលារងចាំមើលការយោងនៃសូចនាករ។
5. នៅពេលដែលអាកប្បកិរិយាកូនរីកចម្រើនទៅមុខ ត្រូវតែលើកទឹកចិត្តឬប្រាកដជាក់លាក់ ថាកូនទទួលបានសមិទ្ធផលនិងភាពជឿជាក់ខ្លួនឯង និងចេះលះបង់ការអត់ធ្មត់កាន់តែច្រើនដើម្បីសំរេចកិច្ចការនេះ។

តើត្រូវបង្ហាត់បង្រៀនកូនឲ្យចេះមានការគួរសមដោយ របៀបណា?

ពួកយើងទាំងអស់គ្នាតែងតែសង្ឃឹមថាកូនៗចេះមានការគួរសម ចេះនិយាយ
សួរសុខទុក្ខនិងហៅទៅកាន់អ្នកជីវិតមុន ទោះបង្ហាត់បង្រៀនយ៉ាងណាក៏
ដោយកូននៅតែប្រឆើយកន្តើយមិនខ្វល់និងមនុស្សធំឡើយ សូម្បីតែមាន
អ្នកមកសួរនាំក៏ហាក់ដូចជាមានលក្ខណៈឆ្លើយក៏មិនចង់ឆ្លើយ តើគួរបង្រៀន
ឬបណ្តុះបណ្តាលកូនអោយ
មានការគួរសមទៅកាន់អ្នកជីវិតដោយរបៀបណា?

**អាចធ្វើការសង្កេតមើលមុនសិន តើកូនរបស់អ្នកមានស្ថានភាពដូចខាង
ក្រោមឬទេ?**

- 1. បុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់កូនមានការអៀនខ្មាស់មិនរស់រាយ។
- 2. កូនមិនដឹងគួរហៅភាគីម្ខាងទៀតដូចម្តេច។
- 3. កូនតែងតែមិនដឹងធ្វើការបង្ហាញចេញមកយ៉ាងដូចម្តេច យល់ថាពាក្យ
និយាយជំរាបសួរពិបាកហារមាត់។

- 4. កូនក្នុងការទំនាក់ទំនងទៅកាន់អ្នកដទៃមានអារម្មណ៍ចា្បៃនិងមានសម្ពាធទេ។
- 5. កូនក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃគ្មានទម្លាប់និយាយពាក្យ « សូមអញ្ជើញ អរគុណ ឬក៏សុំទោស » ។
- 6. កូនមិនចេះនិយាយពាក្យជំរាបសួរទៅកាន់គេមុនដោយខ្លួនឯង។
- 7. កូននៅពេលនិយាយជាមួយអ្នកដទៃមិនចេះមើលមុខគេសោះ។

ប្រសិនបើអ្នកជ្រើសរើសចំណុចខ្លះៗ អ្នកគួរតែចាប់ផ្តើមជួយសម្រួល និងបណ្តុះបណ្តាលការគួសមរបស់ កូន ទំនាក់ទំនងរវាង កូន និងអ្នកដទៃ។

បណ្តុះបណ្តាលការចេះគួសមរបស់កូនអ្នកអាចធ្វើដូច នេះ :

1. ឪពុកម្តាយគួប្រយ័ត្នប្រយ័ងនូវអាកប្បកិរិយានិងការគួសមរបស់ខ្លួន « គួធ្វើខ្លួនជាគំរូដល់កូន » ឧស្សាហ៍និយាយពាក្យ « សូមអញ្ជើញ អរគុណ សុំទោស » ។
2. នៅពេលកូនជួបមនុស្សដែលមានរយចំណាស់ជាងឬជនមិនធ្លាប់ស្គាល់ជាលើកដំបូង ឪពុកម្តាយត្រូវតែធ្វើតម្រាប់ឬដឹកនាំភ្លាមៗនៅនឹងមុខអោយកូនហៅតាម។

- 3.ដើម្បីអោយកូនដឹងថាវិធីដំរាបសួរមានច្រើន
បែប។ ឧទាហរណ៍: ដក់ក្បាល ញញឹមឬលើកដៃសុទ្ធតែអាចធ្វើបានគ្រប់វិ
ធី-ល-។
- 4.ប្រើប្រាស់សៀវភៅរឿងឬដើរជាតួសម្តែង មកបង្ហាត់បង្រៀននូវចំណុច
សំខាន់នៃការគួរសមនិងការបង្ហាញចេញមក។
- 5.អាចប្រើវិធីក្នុងការលេងល្បែងកំសាន្តហ្វឹកហាត់សារចុះឡើង អភិវឌ្ឍន៍ការ
គួរសមអោយក្លាយជាទម្លាប់ល្អ។
- 6.នៅពេលដែលកូនបញ្ចេញនូវឥរិយាបថចេះមានការគួរសម ឪពុកម្តាយ
អាចផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តអោយច្រើនៗ ជាក់លាក់ពីឥរិយាបថដ៏មានការ
គួរសមរបស់កូន។

កូនៗតែងទាស់ទែងរវាងបងប្អូនឯងក្នុងគ្រួសារ តើខ្ញុំគួរធ្វើ ដូចម្តេច?

ឃើញកូនៗរបស់អ្នកដទៃចេះស្រលាញ់ ជួយមើលការខុសត្រូវគ្នាទៅវិញទៅ មក រីឯកូនៗរបស់ខ្ញុំចេះតែឈ្លោះប្រកែកគ្នាមិនឈប់ តើខ្ញុំគួរជួយសម្រប សម្រួលអោយ

កូនៗទាំងអស់សាមគ្គីគ្នាជាផ្ទះដោយរបៀបណា?

ពួកយើងមកសង្កេតមើលសភាពយើងនិងកូន ៗបន្តិចសិន!

- 1. នៅពេលកូនៗប្រកែកគ្នា ខ្ញុំតែងតែស្លៀបន្ទោសកូន ដែលមានវ័យធំជាង។
- 2. តែងតែផ្តល់សិទ្ធិអោយទៅកូនច្បងគ្រប់គ្រងប្រៀនប្រដៅប្អូនៗ។
- 3. នៅពេលដែលកូនឈ្លោះប្រកែកគ្នា តែងតែអោយកូនដោះស្រាយបញ្ហា ដោយខ្លួនឯង បណ្តោយឲ្យកូនៗវែងគ្នាទៅវិញទៅមក។

□4.នៅពេលកូនៗមានការឈ្លោះប្រកែកគ្នាកើតឡើង មិនថាហេតុផលអ្វី គឺ រាល់កូនទាំងអស់ត្រូវទទួលបានពិន័យ។

សូមប្រុងប្រយ័ត្ន ស្ថានភាពខាងលើអាចនឹងបង្កើតជាភាពទំនាស់ របស់កូនៗ (បងប្អូន)!

ដើម្បីជួយបណ្តុះបណ្តាលកូនប្រុសស្រីអោយមានទំនាក់ ទំនងជិតស្និទ្ធ ខ្ញុំអាចធ្វើដូចនេះ:

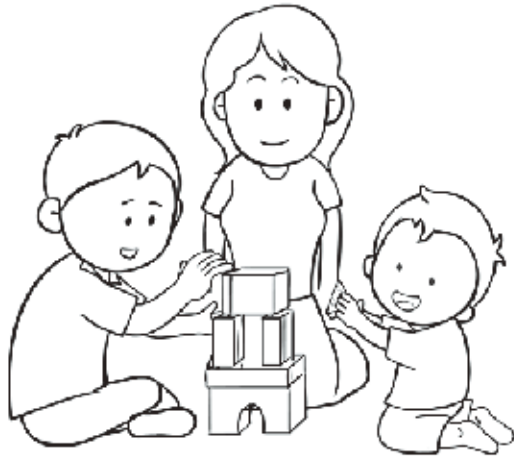
- 1.នៅពេលកូនៗឈ្លោះប្រកែកគ្នា ឪពុកម្តាយដើម្បីជៀសវាងការកាត់ក្តីខុស ឬត្រូវ គួរតែស្តាប់គំនិតនិង យោបល់របស់កូនអោយបានច្រើន។
- 2.ឪពុកម្តាយត្រូវតែជួយសម្រួលកូនអោយដឹងអំពីមូលហេតុនៃការទាស់ទែងគ្នា ថែមទាំងណែនាំកូនពិភាក្សាពីវិធីដោះស្រាយ យ៉ាងសក្តិសមនៅពេលមានទំនាស់។
- 3.ឪពុកម្តាយអាចលើកឡើងតាមសៀវភៅរឿងឬសៀវភៅរូបភាពមកពិភាក្សា បង្អាតបង្រៀនកូនពីរបៀបដោះស្រាយក្នុងការទំនាស់គ្នា និងក្រោយពេល ទំនាស់គ្នាចុះនៅមានអារម្មណ៍ត្រូវរៀនរៀន។
- 4.ប្រើការលេងល្បែងកំសាន្តដើម្បីបណ្តុះបណ្តាល ភាពជិតស្និទ្ធ រវាងគ្នានិង គ្នាជំនួយដល់ការចែករំលែកនិងសហការ ឧទាហរណ៍ ការលេងផ្ទៀងផ្ទាត់ និង គងឈើផ្តុំធ្វើ ដល់សំរេចជាមួយគ្នា។

5. ក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃត្រូវបណ្តុះបណ្តាលរវាងការគួរ
សមនិងការគោរព គួរនិយាយពាក្យ « សូមអញ្ជើញ អរគុណ និងសុំទោស »
អោយបានច្រើន។

**បងប្អូនទំនាស់តិចតួចក្នុងគ្រួសារជាការធម្មតា ឪពុកម្តាយត្រូវតែ
ទទួលយក ម៉្យាងទៀតនៅពេលកូនប្រុសស្រីប្រឈមមុខនឹង
ទំនាស់ព្រមទាំងដោះស្រាយបញ្ហានេះក៏ជាការរៀនសូត្រដ៏ល្អមួយ!**

MEMO

តួនាទីជាឪពុកម្តាយ

តើអ្នកធ្លាប់ឈឺក្បាលចំពោះការដើរតួជាឪពុកម្តាយល្អដោយរបៀបណា? មានពេលខ្លះក៏ព្រោះការអប់រំកូនមានគំនិតមិនដូចនិងគ្រួសារខាងស្វាមី(ភរិយា) ម៉្យាងមិន

ដឹងគួរធ្វើការនិយាយទំនាក់ទំនងបែបណាជាមួយគ្រួសារថ្មី(ប្រពន្ធ)? ពិសេសនៅពេលប្រឈមមុខនឹងការងារ គ្រួសារទាំងសងខាង មានមានការរល់យ៉ាងខ្លាំង មិនដឹងគួរធ្វើដូចម្តេច?

យើងនាំគ្នាចូលមើលប្រធានបទក្នុងសៀវភៅណែនាំ ជួយសម្រួលអ្នកនិងរឹតតែអោយយើងកាន់តែស្វែងយល់ពីការទំនាក់ទំនងរវាងគ្រួសារខាងថ្មី(ប្រពន្ធ) ហើយ

បន្ទាប់មកចំពោះឪពុកម្តាយកាន់តែត្រូវរៀបចំអាកប្បកិរិយាវិជ្ជមាននិងការរៀនសូត្រ។

តើខ្ញុំគួរដើរតួជាឪពុកម្តាយបែបណាទើបល្អ?

ស្របពេលទារកបានចាប់កំណើតមក ឪពុកម្តាយចាប់ផ្តើមប្រឈមមុខតទល់នឹងបញ្ហា គួរសម្តែងតួជាឪពុកម្តាយបែបណា ទើបមិនបណ្តាលអោយរល់តក់ក្រហល់ មិនរំលងនូវទំនួលខុសត្រូវរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន ដំបូងយើងមកមើលស្ថានភាពខ្លួនឯងផ្ទាល់។

- 1. ខ្ញុំមិនដឹងធ្វើបែបណាដើម្បីបំពេញចំណេះដឹងអប់រំរបស់ខ្លួន។
- 2. ខ្ញុំហេតុតែរល់ពេក គ្មានពេលវេលាមកកំដរកូនជារៀងរាល់ថ្ងៃ។
- 3. នៅពេលកូនមានផលពិបាក ខ្ញុំប្រគល់អោយតែខាងប្តី(ប្រពន្ធ)ឬអ្នកផ្ទះទៅដោះស្រាយ។
- 4. ខ្ញុំតែងយល់ថាខ្លួនឯងមិនយល់ពីអារម្មណ៍និងចរិករបស់កូន។
- 5. ការថែទាំឬការអប់រំកូនសុទ្ធតែប្រគល់អោយខាងប្តី(ប្រពន្ធ)ឬអ្នកផ្សេងទទួលខុសត្រូវ។

នៅពេលមានស្ថានភាពខាងលើ អ្នកគួរតែចាប់ផ្តើមដើរតួជាឪពុកម្តាយដ៏ល្អ!

សម្តែងតុជាឪពុកម្តាយល្អ ខ្ញុំអាចធ្វើដូចនេះ :

1. ជារៀងរាល់ថ្ងៃយ៉ាងតិចណាស់ចំណាយពេលចាប់ពី១៥នាទីឡើងទៅមក កំដរកូន ចែករំលែកគ្នាទៅវិញទៅមកឬលេងល្បែងកំសាន្តអ្វីមួយជាមួយគ្នា។
2. ចូលរួមកម្មវិធីនៅសាលាមត្តេយ្យជាមួយកូន រឹតតែអាចអោយយើងកាន់តែស្វែងយល់ពីការរៀនសូត្ររបស់កូននិងការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងសង្គម។
3. ផ្តល់នូវឱកាសហ្វឹកហាត់បណ្តុះបណ្តាល អោយកូនឯករាជ្យម្ចាស់ការខ្លួនឯង មើលតាមស្ថានភាពចាំបាច់ទើបផ្តល់ជំនួយ។
4. នៅក្នុងការរស់នៅត្រូវយកខ្លួនធ្វើជាគំរូ អោយកូនយកតម្រាប់តាម។
5. គ្រប់គ្រងអារម្មណ៍ខ្លួនឯង ថែមទាំងរីកហាត់បំបាត់ភាពតានតឹងរវៀងឪពុកម្តាយនិងកូន។
6. ធ្វើការនិយាយទំនាក់ទំនងជាមួយប្តីប្រពន្ធឬអ្នកផ្ទះពីតវិយាបចរអប់រំកូនដូចៗគ្នា ថែមទាំងគោរពគាំទ្រការអនុវត្តវិជ្ជមានរបស់ប្តីប្រពន្ធឬគ្រួសារ។
7. ធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយប្តីប្រពន្ធឬអ្នកផ្ទះក្នុងការអប់រំព្រមទាំងកំដរកូន។

ការរីកលូតលាស់របស់កូនគឺមានតែម្តងគត់ ពេលវេលាខ្លីណាស់២កខាននឹងត្រូវបាត់បង់ ឪពុកម្តាយគួររក្សាបទពិសោធដ៏មានតម្លៃក្នុងមួយជីវិតនេះ។

ខ្ញុំមិនដឹងថាតើចង់សហការ ឬទំនាក់ទំនងជាមួយលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ដោយរបៀបណា?

នាពេលដំណើរការលូតលាស់របស់កូន ធ្លាប់មានគំនិតខ្លះៗ ទាក់ទងជាមួយ លោកគ្រូអ្នកគ្រូ ប៉ុន្តែមិនដឹងគួរនិយាយបែបណា? ដំបូងយើងចូលពិនិត្យ មើលស្ថានភាពកូនរបស់អ្នកក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយលោកគ្រូអ្នកគ្រូនៅ សាលារៀនបន្តិចសិន!

- 1. ខ្ញុំមិនដែលទៅរកលោកគ្រូអ្នកគ្រូផ្ទាល់ដើម្បីស្វែងយល់ពីសភាពរបស់ កូននៅក្នុងសាលារៀនទេ។
- 2. ហេតុតែការងារមមារញឹក មិនសូវបានចូលរួមនូវរាល់កម្មវិធីដែលសាលា រៀនឬលោកគ្រូអ្នកគ្រូរៀបចំឡើយ។
- 3. ខ្ញុំគួរតែគោរពនូវជំនាញរបស់គ្រូ មិនបញ្ចេញនូវការយល់ឃើញរបស់ខ្លួន។
- 4. ខ្ញុំមិនដែលប្រាប់គ្រូពីសភាពរស់នៅក្នុងផ្ទះរបស់កូនឡើយ។
- 5. ខ្ញុំមិនយល់រាល់សកម្មភាពដែលសាលាផ្តល់អោយកូនរៀនសូត្រ ដូចជា អាហារថ្ងៃត្រង់និងបង្កែមជាដើម។

ប្រសិនបើអ្នកគូសជ្រើសរើសចំណុចមួយណា អ្នកអាចនឹងចន្លោះនៃខ្លឹមសារសំខាន់ដែលសាលាបញ្ជូនបន្តទៅឪពុកម្តាយ ក៏អាចនឹងដោយសារតែមិនបានធ្វើការទំនាក់ទំនងគ្រប់គ្រាន់ជាមួយលោកគ្រូអ្នកគ្រូ បណ្តាលអោយអ្នកមិនសូវយល់ពីសភាពការវិវឌ្ឍន៍របស់កូន។

ធ្វើការទំនាក់ទំនងសហការជាមួយលោកគ្រូអ្នកគ្រូ អ្នកអាចធ្វើដូចនេះ

1. ជ្រើសរើសវិធីនិងពេលវេលាដ៏សមស្របក្នុងការទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូនិងឪពុកម្តាយ ឧទាហរណ៍ អាចឆ្លងកាត់តាមការសរសេរសៀវភៅទំនាក់ទំនង គ្រូនិងអាណាព្យាបាល ; ឬអនុវត្តផ្ទាល់កុំអោយប៉ះពាល់ដល់ម៉ោងដែលថ្នាក់រៀនកុមារកំពុងតែមានការសិក្សានិងសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ ណាត់ជួបទំនាក់ទំនងជាមួយលោកគ្រូអ្នកគ្រូដោយផ្ទាល់។
2. ការរំពឹងរបស់ឪពុកម្តាយម្នាក់ៗចំពោះកូនសុទ្ធតែខុសៗគ្នា អ្នកអាចបង្ហាញនិងបញ្ចេញមតិទាំងអស់រាល់តម្រូវការនិងការរំពឹងទុករបស់ខ្លួន ពិភាក្សាក្នុងគ្រួសារនិងសាលារៀនជាមួយអ្នកគ្រូពីវិធីនិងយុទ្ធសាស្ត្រធ្វើការសហការរួមគ្នា។
3. រវាងគ្រូនិងឪពុកម្តាយគួរតែមានភាពជឿទុកចិត្តនិងយកចិត្តទុកដាក់សហការជាមូលដ្ឋានគ្រឹះ ហាមនិយាយដើមពីរឿងគ្រូនៅមុខកូន មានរឿងរ៉ាវអ្វីដែលមិនច្បាស់លាស់ ត្រូវសុំសួរបញ្ជាក់ទៅលោកគ្រូអ្នកគ្រូ។

4. ក្លាយខ្លួនទៅជាសម្ព័ន្ធមិត្តជាមួយលោកគ្រូអ្នកគ្រូ ជួយសម្រួលគ្រូស្វែងយល់ពីកូនរបស់ខ្លួន នៅពេលកូនចូលសាលាមត្តេយ្យដំបូង ឪពុកម្តាយអាចឆ្លងកាត់ការប្រជុំជួបអាណាព្យាបាល ឬសៀវភៅទំនាក់ទំនង នៅពេលទៅទទួលកូនចេញពីសាលារៀនឬប្រើបណ្តាញក្រុមអ៊ីនធឺណែតធ្វើការទំនាក់ទំនងដើម្បីអោយលោកគ្រូអ្នកគ្រូកាន់តែស្គាល់ច្បាស់ពីចំណុចពិសេសរបស់កូនយើង។

ទំនាក់ទំនងល្អរវាងគ្រូនិងឪពុកម្តាយ ជំនួយវិជ្ជមានដល់ការរៀនសូត្រនិងរីកលូតលាស់របស់កូន!

ណាគ្រួសារផងណាការងារផងរស់ទាំងសងខាងតើ ខ្ញុំគួរធ្វើដូចម្តេច?

យោងតាមការលើកកំពស់កំរិតអប់រំស្ត្រី ការងារនិងគ្រួសារទាំងសងខាងសមា
មាត្រកើនឡើង ការងារនៅខាងក្រៅក៏កាន់តែធម្មតា នេះក្រោយការចាប់
កំណើតកូនមក តួនាទីការងារនិងគ្រួសាររឹតតែងាយមានការប៉ះទង្គិច
គ្នា ធ្លាប់ជួបប្រទះសភាពដូចខាងក្រោមឬទេដែលតែងតែកើតឡើងនៅក្នុង
ការរស់នៅរបស់អ្នក :

- 1.ពេលទៅធ្វើការឬចេញពីធ្វើការតែងតែប្រញាប់ប្រញាល់ជូននិងទទួល
កូនទៅរៀននិងចេញពីសាលាផង ។
- 2.ជារៀងរាល់ថ្ងៃចេញពីធ្វើការត្រូវមើលការថែទាំកូន ធ្វើម្ហូប បោកសំលៀក
បំពាក់-ល- មានកិច្ចការផ្ទះជាច្រើនធ្វើមិនចេះចប់មិនចេះហើយ។
- 3.ជារៀងរាល់ថ្ងៃមមានញឹកមានពេលតិចក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយប្តី
(ប្រពន្ធ)និងអ្នកផ្ទះ ស្ទើរតែគ្មានពេលធ្វើការទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក
និងសាសងគ្នា។

- 4.អស់រយៈពេលជាយូរមកហើយដែលមិនមានពេលវេលាធ្វើកិច្ចការដែលខ្លួនចង់ធ្វើ។
- 5.ការងារមិនងាយស៊ីច្បាប់ប៉ុន្តែរឿងរបស់កូនក៏មិនចង់រំលងចោល ឧស្សាហ៍ធ្វើអោយខ្លួនឯងមានផលលំបាកទាំងសងខាង។

នៅពេលមានសភាពដូចខាងលើ អ្នកគួរចាប់ផ្តើមធ្វើការកែតម្រូវខ្លះៗ ដើម្បីអោយមានផលប្រយោជន៍រវាងការងារនិងគ្រួសារវិញតែទទួលបានទៅជានិរន្តរ៍!

 ដំហានខាងក្រោម អាចអោយឪពុកម្តាយធូរស្រាលក្នុងស្ថានភាពការងារនិងគ្រួសារទាំងសងខាង!

1. ហ្វឹកហាត់កូនអោយចេះរៀនមានភាពទំនួលខុសត្រូវឯករាជ្យ។
2. កុំសុំណូមពរអោយធ្វើកិច្ចការល្អឥតខ្ចោះ។
3. រៀនប្តូរការគិតពិចារណាវិជ្ជមាន អាចជួយផ្លាស់ប្តូរអារម្មណ៍ខ្លួន។
4. សំរេចកិច្ចការងារផ្ទះរួមគ្នាជាមួយអ្នកផ្ទះឬប្តីប្រពន្ធ។
5. ទុកពេលវេលាបន្តអារម្មណ៍ខ្លួនឯងជាមួយអ្នកផ្ទះឬប្តីប្រពន្ធ។
6. ចេះប្រើប្រាស់ជំនួយនៅជុំវិញខ្លួន :

តារាងទី១ អាចប្រើបញ្ជីភាគធនធាន

ធនធាន	គំរោងផ្តល់ជំនួយ	លទ្ធផលសម្រេច
ធនធានថែទាំនិងបរិក្ខារ	ម៉ែដោះ ស្ថាប័នថែទាំប្រសាលាមត្តេយ្យ	ចំណេញពេលធ្វើដំណើរ
អាណាព្យាបាលដទៃទៀតសម្របសម្រួលថែទាំរួមគ្នា	ជួននិងទទួលកុមារប្រុសស្រី	រួមគ្នាថែករំលែកតម្រូវការធ្វើដំណើរ របស់គ្រួសារ ដទៃៗទៀត
ញាតិវៅសណ្តាន	ថែទាំ ឬ ជួន និងទទួលពេលអាសន្ន	កាត់បន្ថយសម្ពាធនៃការមើលថែទាំកូន

ធនធាន	គំរោងផ្តល់ជំនួយ	លទ្ធផលសម្រេច
អាហារដ្ឋានដែលមានអនាម័យខ្ពស់	ប្រភពអាហារពេលយប់ពេលថ្ងៃ ចាំបាច់	សម្ពាធបន្ទាន់បាន ធ្លាក់ចុះ
សេវាជំនួយកិច្ចការផ្ទះ	រៀបចំបោសសំអាតកិច្ចការផ្ទះ ម្ហូបអាហារជាដើម	ចំណេញកំលាំង និងពេលវេលា កំដរកូន
វិធានការណ៍គ្រួសារមិត្តភាពការងារ	បុគ្គលិកសាលាមត្តយ្យធ្វើការ ទានពេលវេលា	គ្រួសារនិងការងារ មានភាពស្មើគ្នា
ធនធានផ្សេងៗ		

គ្រួសារចេះចែករំលែកកិច្ចការងារផ្ទះរួមគ្នា ប្រើប្រាស់ជំនួយជុំវិញ
ខ្លួន ការងារ គ្រួសាររឹតតែមានភាពងាយស្រួល!

តើខ្ញុំត្រូវគ្រប់គ្រងអារម្មណ៍របស់ខ្លួនឯងបែបណា អោយល្អ?

មនុស្សម្នាក់ៗសុទ្ធតែមានអារម្មណ៍ អារម្មណ៍ទទួលបានហើយគឺថាមិនមាន
ភាពខុសឬត្រូវ នោះទេក៏ប៉ុន្តែអារម្មណ៍មិនល្អមិនសក្តិសមបញ្ចេញមកក្រៅប
ណ្តាលអោយជះឥទ្ធិពលរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន រឺតែប៉ះពាល់ដល់ទំនាក់
ទំនងក្នុងគ្រួសារ។ ដំបូងយើងមកពិនិត្យមើលអារម្មណ៍របស់ខ្លួន ស្ថានភាព
ខាងក្រោមណាខ្លះអាចអោយអ្នកខឹងបំផុត គឺតែពីស្តីបន្ទោសកូនថែមទាំង
ដល់ថ្នាក់ពិន័យខ្លួនកូន :

- 1. ខ្ញុំរល់ខ្លាំងណាស់ទៅហើយ កូនៗថែមទាំងឡូឡាមិនឈប់។
- 2. កូនមិនស្តាប់ការណែនាំឈ្លោះប្រកែកគ្នាជាមួយបងប្អូនឬមិត្តភក្តិ។
- 3. កូនឧស្សាហ៍ស្រែកយំ មិនស្តាប់បង្គាប់។
- 4. ឃើញក្នុងផ្ទះសុទ្ធតែប្រដាប់លេងកូនរាយពេញគ្រប់កន្លែង មិនដាក់ទៅ
កន្លែងដើមវិញ។
- 5. ពេលកូនលេងប្រដាប់លេងមិនគោរពពេលកំណត់និងច្បាប់វិន័យ។

**ប្រសិនបើអ្នកជ្រើសពាក្យខាងលើ អ្នកគួរតែស្វែងរកការបន្ត
អារម្មណ៍និងការគ្រប់គ្រងដ៏សមស្រប។**

**លើកតម្កើងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រងអារម្មណ៍របស់ខ្លួន ខ្ញុំអាចធ្វើដូច
នេះ**

1. ការយល់និងការទទួលយកអារម្មណ៍ខ្លួនឯង នៅពេលអារម្មណ៍មិនល្អ
និយាយបញ្ជាក់ប្រាប់កូនគ្រួសារឬប្តីប្រពន្ធជាមុន សូមអោយពួកគាត់យោគ
យល់និងអត់អោន។ ដូចជា : ថ្ងៃនេះអារម្មណ៍មិនល្អ អោយខ្ញុំសំរាកបន្តិចសិ
ន។
2. នៅក្នុងស្ថានភាពដែលគ្មានខ្វល់ខ្វាយ ប្រាប់កូន គ្រួសារឬប្តី(ប្រពន្ធ)ថា ខ្លួន
សុំចាកចេញបណ្តោះអាសន្នពីកន្លែងដែលមានសម្ពាធខ្លាំងប៉ុន្មាននាទីសិន
ចាំរៀងស្ងប់បន្តិចនិងសម្រួលអារម្មណ៍របស់ខ្លួន។ ក្រោយពីអារម្មណ៍បាន
កើតឡើងឆ្លងផុតរួច និយាយពីអារម្មណ៍របស់ខ្លួនចេញមក ដើម្បីអោយកូន
ស្វែងយល់ពីអារម្មណ៍មនុស្សធំនិងរៀនប្រើប្រាស់វិធីតាម។ ដូចជា :
「 អំបាញ់មិញអ្នកទាំងពីរដណ្តើមប្រដាប់លេងគ្នា ធ្វើអោយខ្ញុំខឹងជាខ្លាំង។ 」
3. រៀនស្វែងរកវិធីសម្របនិងបន្តអារម្មណ៍ដ៏សក្តិសមនឹងខ្លួន។ ដូចជាការ
ហាត់កីឡា មើលវីឌីអូស្តាប់ចម្រៀង គូរគំនូរ បន្តសាច់ដុំរាល់សកម្មភាពធ្វើអោ
យធូរអារម្មណ៍-ល-។

4.ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគាំទ្រ នៅពេលមានអារម្មណ៍ស្មុគស្មាញ អាចរកអ្នកដទៃ ជជែកគ្នាឬសួរនាំបានគ្រប់ពេល ធ្វើអោយអារម្មណ៍ទទួលបានភាពធូរស្រាល។

**ការគ្រប់គ្រងអារម្មណ៍គឺអាចហាត់រៀន ចាប់ផ្តើមរកឃើញពីវិធីបន្ត
អារម្មណ៍សាកសមនឹងខ្លួន!**

តើខ្ញុំគួររៀបឥរិយាបថបែបណាដើម្បីធ្វើជាគំរូដល់កូនៗ?

ផ្ទះគឺជាបរិស្ថានទី១ដែលកូនលូតលាស់និងជួបប្រទះមុនគេបង្អស់ ឪពុកម្តាយរឹតតែជាមនុស្សដំបូងនិងនិយាយត្រង់បំផុត គ្រប់កាយសប្បុរសទាសុទ្ធសឹងជាដៃគូហ្វឹកហាត់ធ្វើតាមរបស់កូនៗ។ ដូច្នេះដើម្បីអោយកូនមានការរៀនត្រាប់ធ្វើជាគំរូល្អតាម ជាពិសេសហើយមានសារៈសំខាន់ផង។

សូមពិនិត្យមើលការបញ្ចេញអាកប្បកិរិយាក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន :

- 1. ប្រាប់កូនញ៉ាំបាយត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ប៉ុន្តែអ្នកផ្ទះតែងតែហូបបាយផងមើលទូរទស្សន៍ផង លេងទូរស័ព្ទផង។
- 2. ប្រាប់កូនគេងពីព្រលប់ក្រោកពីព្រលឹមសុខភាពល្អ ខ្លួនឯងដល់ពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រនៅមិនទាន់ចូលដេក។
- 3. សំណូមពរកូនអោយជួបអ្នកដទៃចេះគួរសម ខ្លួនឯងបែបជាឃើញមនុស្សធ្វើដូចមើលមិនឃើញ។

□4. ភ្លេចនូវរឿងដែលធ្លាប់ព្រមព្រៀងជាមួយកូនរួច ក្រោយមកក៏មិនប៉ះប៉ូវអោយកូនដែរ។

□5. ឈ្លោះប្រកែកគ្នាជាមួយគ្រួសារឬប្តីប្រពន្ធនៅមុខកូនៗ ចាំចេះតែឈ្លោះតែគ្នាក៏ប៉ុន្តែបែរជាស្តីបន្ទោសកូន។

រាល់ឃ្លាខាងលើសុទ្ធតែជាអាកប្បកិរិយាមិនល្អដែលបង្ហាញចេញមក ឪពុកម្តាយដូចជាកញ្ចក់មួយ នៅពេលដែលកូនឆ្លុះមើលឃើញយ៉ាងម៉េចគឺរៀនតាមយ៉ាងនោះ រីឯអ្នកក៏មើលឃើញនូវស្រមោលអាកប្បកិរិយាខ្លួននៅលើខ្លួនប្រាណរបស់កូនដែរ។

ដើម្បីបង្កើតគំរូ ល្អដល់កូន អ្នកអាចក្តោបក្តាប់គោលការណ៍ខាងក្រោម :

1. ត្រិតក្រមច្បាប់ពីអាកប្បកិរិយារបស់កូនស្របគ្នានេះក៏ត្រូវសំណូមពរខ្លួនឯងផងដែរ កុំអោយកូនកើតមានការយល់ឃើញថាមនុស្សធំនិយាយយ៉ាងនេះធ្វើយ៉ាងនោះ។
2. ឪពុកម្តាយមានអាកប្បកិរិយានិងឥរិយាបថល្អ អាចអោយកូនស្តាប់លឺនិងមើលឃើញក្លាយទៅជាទម្លាប់ល្អតាមធម្មជាតិ។
3. បង្កើតច្បាប់ត្រូវគោរពប្រតិបត្តិមគ្គុត កុំដោយសារតែភាគីម្ខាងមិនដូចគ្នាការកំហិតក៏មិនជាក់លាក់ បើមិនដូចគ្នាតែបកស្រាយបន្ថែម។

4.បង្កើតកិត្យានុភាពរបស់ឪពុកម្តាយ សន្យាចំពោះកូនមិនគួរលេបសម្លឹងាយៗ ក្រៅពីអាចបង្កើតតម្លៃនៃសម្លឹងាយក៏អាចបង្កើតជំនឿរៀនរូបរាងរបស់កូនចំពោះមនុស្សធំផងដែរ។

5.បង្កើតបរិស្ថានរៀនសូត្រល្អ ដឹកនាំការរៀនសូត្រចំណេះដឹងនិងការយល់ឃើញត្រឹមត្រូវ។បើសិនជាអ្នកសង្ឃឹមថាកូនអាចទទួលបានអាហារូបត្ថម្ភដល់តុល្យភាព គួរតែត្រៀមមុខម្ហូបនឹងត្រូវតែជ្រើសរើសចំណីអាហារដែលមានជីវជាតិនិងតុល្យភាពខ្ពស់។

ដើម្បីអោយកូនហាត់រៀនយកគំរូតាម ចាប់ផ្តើមក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃបន្តិចម្តងៗ!

ចំណុចនៃការអប់រំរបស់ខ្ញុំ រវាង(ប្តីឬប្រពន្ធ)មានភាពមិន សម្របគ្នា តើធ្វើដូចម្តេច?

ក្រោយពីមានកូនមក ចំណុចអប់រំរបស់ឪពុកម្តាយប្រសិនបើមិនទន្ទឹមគ្នា ងាយក្លាយជាការប្រកែកប៉ះទង្គិចឬបណ្តាលអោយនាំមានរឿងផ្ទុះឡើង ថែមទាំងនាំអោយកូនមិនធ្វើតាម។

ពេលអប់រំកូន នៅក្នុងផ្ទះតែងតែបង្ហាញឃើញនូវសភាពឆ្លើយឆ្លងដូចខាងក្រោមឬទេ?

- 1. ប្តី(ឬប្រពន្ធ)បញ្ជាឲ្យនូវមតិដ៏ទាស់របស់អ្នកភ្លាមនៅមុខកូន។
- 2. អ្នកបកក្រោយនិយាយថាកូនមិនត្រូវ តែប្តីឬប្រពន្ធបែជាថាអ្នកមិនត្រូវ។
- 3. ឧស្សាហ៍ព្រោះតែប្រៀនប្រដៅកូនខ្លាំង បែជា មានការក្រកែកគ្នាជាមួយប្តីឬប្រពន្ធ។
- 4. ឧស្សាហ៍យល់ឃើញថាប្តីឬប្រពន្ធមានកាយវិការស្អប់ស្អាស្អាស ចំពោះទង្វើរបស់កូន។
- 5. នៅក្នុងផ្ទះ ខ្ញុំឬក៏ប្តីប្រពន្ធតែងតែនិយាយពាក្យ : « ល្អ! អ្នកឯងពូកែ អញ្ជើងថ្ងៃក្រោយអ្នកប្រដៅ និងគ្រប់គ្រងខ្លួនកូនឯងទៅបានហើយ! »

ប្រសិនបើអ្នកជ្រើសរើសពាក្យខាងលើ អ្នកនឹងប្តីប្រពន្ធការអប់រំកូន
គួរតែធ្វើការកែតម្រូវខ្លះហើយ!

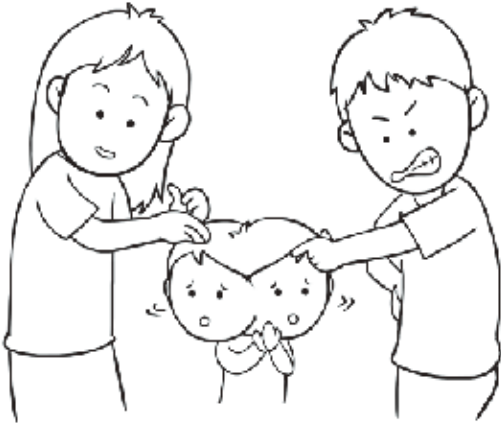
នៅពេលគំនិតអប់រំរបស់ឪពុកម្តាយមិនដូចគ្នា អ្នកអាចធ្វើដូចនេះ :

1. រកមើលចំណុចមិនដូចនិងខុសគ្នារវាងប្តីប្រពន្ធ និយាយប្រឹក្សានិងផ្សះផ្សារ
រល្អ ចាំយកឥរិយាបថដូចគ្នាទៅប្រឈមមុខជាមួយកូន។
2. ប្តីប្រពន្ធចេះគោរពគ្នាទៅវិញទៅមកថែមទាំងឈរនៅខ្សែជាមួយគ្នា ជៀស
វៀងកូនមិនដឹងគួរចាប់យកមួយណា។
3. នៅពេលអប់រំមានការប៉ះទង្គិច អាចលើកយកមតិភាគីម្ខាងមុន ទាំង
សងខាងចាំរកឱកាសសមរម្យមកនិយាយប្រឹក្សាគ្នា ជៀសវៀងឈ្លោះ
ប្រកែកគ្នានៅមុខកូន បង្កអោយកូនមិនដឹងគួរចាប់យកមួយណាមុន។
4. រវាងប្តីប្រពន្ធគួរតែបែងចែកកិច្ចសហការនៅក្នុងការអប់រំ ប្រសិនបើភាគីម្ខាង
ពិន័យកូន ម្ខាងទៀតត្រូវគាំទ្រនូវក្រោមការដាក់ពិន័យ តែភាគីម្ខាងធ្វើជា
លួងលោមកូន អ្នកដាក់ពិន័យនៅតែធ្វើជាអ្នកដាក់ ហើយអ្នកម្ខាងទៀតនៅ
តែធ្វើជាអ្នកលួងលោម។

5. ស្វែងរកជំនួយផ្នែកខាងក្រៅនិងអ្នកជួយកាត់បន្ថយការប៉ះទង្គិចរវាងប្តីប្រពន្ធ ដូចជាមជ្ឈមណ្ឌលអប់រំគ្រួសារ(មន្ទីរអប់រំគ្រួសារទូរទាំងប្រទេស សេវាស៊ីបស្តរព័ត៌មាននិងជួយសម្រួល បណ្តាញទូរស័ព្ទលេខ412-8185)

ឪពុកម្តាយអាចធ្វើការនិយាយទំនាក់ទំនង មានប្រសិទ្ធភាពពេញលេញ ខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នាដើម្បីការអប់រំបង្រៀនកូន នេះគឺជាសេចក្តីសុខសុភមង្គលបំផុតរបស់កូនគ្រប់រូប!

MEMO

ទំនាក់ទំនងរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន

នៅក្នុងដំណាក់កាលជាកុមារតូច ទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយនិងកូនអាចជួយ
 កូនចាប់ផ្តើមទំនាក់ទំនងពីបុគ្គលនីមួយៗជាលំដាប់ ស្វែងយល់ពីបរិស្ថានខា
 ងក្រៅ រឺតែជួយកូននៅថ្ងៃអនាគតអាចសម្របខ្លួនចូលសាលាមត្តេយ្យបាន។
 តែកូននៅតូចយ៉ាងនេះ តើធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃដោយរបៀប
 ណា?និងត្រូវធ្វើការនិយាយទាក់ទងជាមួយអ្នកដទៃដោយរបៀបណា?កូន
 តែងតែអោយមនុស្សធំកំដរ ប៉ុន្តែមនុស្សធំក៏ត្រូវការពេលវេលាផ្ទាល់ខ្លួនដែរ!
 កូនតែងតែមិនគោរពច្បាប់រឺនីយ យល់ថាខ្ញុំមានចិត្តលំអៀង តើគួរធ្វើដូច
 ម្តេច?

កូនៗយល់ថាខ្ញុំមានចិត្តលំអៀង តើធ្វើដូចម្តេច?

ខ្ញុំយល់ថាខ្លួនខ្ញុំចំពោះកូនៗគឺយុត្តិធម៌ មិនត្រឹមតែអាកប្បកិរិយា ទិញរបស់ឬ ការបែងចែកកិច្ចការងារសុទ្ធតែគិតស្របគ្នានៃតម្រូវការរបស់កូន ក៏ប៉ុន្តែពួកគេ នៅតែនិយាយថា « ពួកអ្នកសុទ្ធតែលំអៀង » តើធ្វើដូចម្តេច?

កូនៗយល់ថាអ្នកមានចិត្តលំអៀង ពួកយើងចូរមកមើលបន្តិចមើល!

- 1. ឧស្សាហ៍យកកូនមិនដូចគ្នាមកធ្វើការប្រៀបធៀបទៅវិញទៅមក។
- 2. ចំណាយពេលវេលាច្រើននៅលើតែខ្លួនកូនណាម្នាក់។
- 3. មានចិត្តអត់ធុត់តែចំពោះកូនណាម្នាក់។
- 4. ឧស្សាហ៍និយាយថា: អ្នកគឺជាបងប្រុស(បងស្រី) ដូច្នេះអ្នកត្រូវលើកលែង អោយប្អូនប្រុស(ប្អូនស្រី)។
- 5. អោយការលើកទឹកចិត្តតែកូនម្នាក់ សរសើរលើសពីកូនម្នាក់ទៀត។
- 6. នៅមុខកូនៗស្តីបន្ទោសឲ្យតែកូនម្នាក់ ក្នុងចំណោមកូនទាំងឡាយ។

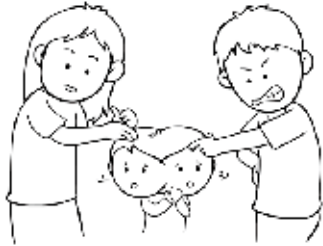

ខាងលើសុទ្ធតែងាយមានសភាពកើតឡើងបណ្តាលអោយកូនយល់
ថាអ្នកអយុត្តិធម៌ឬមានចិត្តលំអៀង!

កាត់បន្ថយភាពមិនយុត្តិធម៌ឬភាពត្អូញត្អែរ ខ្ញុំអាចធ្វើយ៉ាងនេះ

1. ជារៀងរាល់ថ្ងៃត្រូវមានពេលវេលាទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយកូនគ្រប់គ្នា។
នៅពេលទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយកូន ធ្វើអោយកូនទទួលបាននូវការ
ស្រលាញ់របស់មនុស្សធំទៅកាន់គាត់។
2. ជៀសវាងធ្វើការប្រៀបធៀបរវាងបងប្អូនកាត់បន្ថយភាពកើតឡើងនូវ
ការប្រជែងនិងប៉ះទង្គិចគ្នា។
3. ហាមនិយាយថា « អ្នកគឺបងប្រុស(ឬបងស្រី) ដូច្នេះត្រូវលើកលែងអោយ... »
អ្វីដែលសំខាន់ កាត់បន្ថយការប្រឆាំងរវាងកូននិងកូន។
4. ស្តាប់កូនៗនិយាយយ៉ាងដូចម្តេចសិន ស្វែងយល់រាល់ការនិយាយពាក្យថា
« ចិត្តលំអៀង » របស់កូនចង់ចង្អុលបង្ហាញពីអ្វី? ឪពុកម្តាយឆ្លៀតឱកាស
មកកែតម្រូវខ្លួនឯងនិងស្ថានភាពទំនាក់ទំនងរវាងកូនទុកជាការយល់ដឹង។
5. ធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយប្តី(ប្រពន្ធ)ឬអ្នកផ្ទះ ចែករំលែកការកំដរនិង
អប់រំកូនជាមួយគ្នា, ដើម្បីអោយកូនទទួលបាននូវការស្រលាញ់យុត្តិ
ទុកជាកំពីមនុស្សធំ។

ពេលថ្ងៃឈប់សំរាកខ្ញុំចង់តែសំរាក ប៉ុន្តែកូនៗ តើខ្ញុំត្រូវរៀបចំទុកដាក់យ៉ាងណា?

កំលាំងស្មារតីរបស់កូនស្ទើរតែប្រើមិនចេះអស់ ជាធម្មតាធ្វើការហត់ណាស់ ហើយ មានពេលខ្លះថ្ងៃឈប់ចង់តែសំរាក ប៉ុន្តែកូនបែបជាសុំណូមពរអោយនាំ ពួកគាត់ដើរលេង តើធ្វើដូចម្តេច?

មុនដំបូងពួកយើង ត្រូវមើលស្ថានភាពថ្ងៃសំរាករបស់ខ្លួន :

- 1. ថ្ងៃឈប់សំរាកកូនសុំណូមពរអោយខ្ញុំនាំគាត់ចេញក្រៅដើរលេង ខ្ញុំតែង តែរកលេសមិនទៅ។
- 2. ច្បាប់ទម្លាប់កូនមិនល្អ ខ្ញុំបារម្ភនាំចេញក្រៅមានផលវិបាក។
- 3. ពេលជាធម្មតាខ្ញុំរស់ណាស់ទៅហើយ ថ្ងៃសំរាកខ្ញុំតែងតែដេករហូតដល់ ឆ្អែតទើបក្រោក។
- 4. ថ្ងៃឈប់សំរាកត្រូវធ្វើការឬថែមម៉ោង មិនអាចនាំកូនចេញក្រៅ បាន។
- 5. ខ្ញុំតែងតែយកលេសថាថ្ងៃឈប់សំរាកមនុស្សច្រើនណាស់ មិនអាចនាំ កូនទៅក្រៅដើរបានទេ

ប្រសិនបើស្ថានភាពខាងលើឧស្សាហ៍កើតមាននៅលើខ្លួនរបស់អ្នក គួរ
តែកែសម្រួលអោយទាន់ពេលជៀសវាងភាពស្និតស្នាលរបស់អ្នកនិង
កូនឆ្លាក់ចុះ!

រៀបចំការរស់នៅនាថ្ងៃសំរាករបស់កូន ខ្ញុំអាចធ្វើយ៉ាងនេះ :

1. ត្រូវស្វែងយល់ការទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកផ្ទះគឺសំខាន់បំផុត មិនត្រូវរៀបនៅចំ
ក្រៅពីការងារទេ។
2. ដំណើរកំសាន្តជាមួយគ្រួសារជំរុំទៅទៀត ដើម្បីអោយកូនមានគ្នាកំដរ។
3. ប្រើប្រាស់ធនធានសហគម៌ ក៏អាចឈានដល់ការទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ
និងកូនទទួលបានប្រសិទ្ធភាពពេញលេញដូចគ្នា។
4. ទុកឲ្យកូនរៀបចំគំរោងសកម្មភាពថ្ងៃសំរាកជាមុនសិន។
5. បង្កើតច្បាប់ទម្លាប់ល្អដល់កូន ពេលចេញទៅក្រៅវិតតែទុកចិត្ត។

**ការកំដរកូនគឺជាកាដូរដ៏មានតម្លៃបំផុតមួយដែលឪពុកម្តាយផ្តល់
អោយកូន ថ្ងៃក្រោយក៏កុំភ្លេចភ្លេបភ្លាប់ពេលវេលាសំរាកធ្វើការ
ទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នា។**

តើខ្ញុំត្រូវធ្វើការនិយាយទាក់ទងរបៀបណាជាមួយកូនតូចៗ?

នៅពេលទារកទើបចាប់កំណើត បញ្ហាញាតិស្រែកយំនិងអារម្មណ៍ជាដើម បង្ហាញពីភាពត្រូវការបន្ទាប់មកប្រើកាយវិការនិងភាសាបញ្ហាញាតិកំនិតម្តងបន្តិចៗ;ប៉ុន្តែកូនរបស់ខ្ញុំនៅតូចនៅឡើយ ឧស្សាហ៍និយាយមិនច្បាស់ ខ្ញុំក៏មិនដឹងថាគាត់ស្តាប់សម្តីខ្ញុំនិយាយបានឬអត់ តើខ្ញុំត្រូវធ្វើការនិយាយទាក់ទងរបៀបណាជាមួយក្មេងវ័យតូចៗ?

ការទំនាក់ទំនងខ្ញុំនិងកូនតើមានស្ថានភាពដូចខាងក្រោមឬទេ?

- 1. ខ្ញុំរល់ខ្លាំងណាស់ ដូច្នេះហើយគ្មានពេលវេលានិយាយជាមួយកូន។
- 2. កូនស្ទើរតែស្តាប់មិនយល់សម្តីរបស់ខ្ញុំ។
- 3. កូនតែងតែសួរ «ហេតុអី» ឬនិយាយ «ខ្ញុំមិនយក» ធ្វើអោយខ្ញុំអស់ភាពអត់ទ្រាំ។
- 4. កូនតែងតែធ្វើអ្វីដែលខ្ញុំបានប្រាប់គាត់រួចហើយថាកុំឲ្យធ្វើ បែរជាធ្វើហើយធ្វើទៀត។
- 5. កូនយំឡូឡារ ខ្ញុំតែងតែមិនសូវយល់ពីមូលហេតុ។

ពេលមានស្ថានភាពដូចខាងលើ ធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយកូនព្រម
ទាំងការនិយាយគួរតែធ្វើការកែតម្រូវខ្លះៗ។

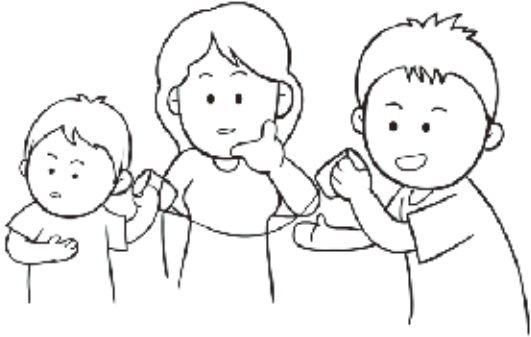
លើកកំពស់សមត្ថភាពក្នុងការនិយាយទំនាក់ទំនងជាមួយកូន ខ្ញុំអាច
ធ្វើយ៉ាងនេះ :

1. មុននឹងធ្វើការនិយាយទំនាក់ទំនងជាមួយកូន ធ្វើអារម្មណ៍ខ្លួនឯងអោយ
នឹងនសិន។
2. អត់ធ្មត់បង្អាតបង្រៀនកូន ប្រើសម្តីដែលកូនអាចយល់ច្បាស់ មួយលើក
អាចចង្អុលបង្ហាញបានតែម្តងទេ។
3. ស្តាប់សំលេងក្នុងចិត្តរបស់កូន ទទួលយកនិងគោរពគំនិតរបស់កូន។
4. កុំស្មានថាកូននៅតូចស្តាប់មិនបាន ត្រូវទម្លាប់និយាយឆ្លើយឆ្លងជាមួយកូន
នេះគឺជាគ្រឹះដំបូងនៃការបង្កើតការទំនាក់ទំនងរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន។
5. រៀនបញ្ចេញអារម្មណ៍និងយកចិត្តទុកដាក់របស់ខ្លួន ឧទាហរណ៍: « នៅ
ពេលដែលអ្នកឡើងលើសាឡុង ខ្ញុំបានម្តងម្កាត់អ្នកធ្លាក់ចុះមកគ្រោះថ្នាក់។ »
6. ប្រើការយល់ចិត្តគ្នា ការនិយាយទំនាក់ទំនងរឹតតែល្អនូវ ឧទាហរណ៍: « អ្នក
ចង់លេងជាមួយកូនក្មេងណាស់ ប៉ុន្តែពួកគាត់មិនអោយអ្នកលេងជាមួយ
ពួកគាត់ អ្នកយល់ថាពិបាកចិត្តមិនសប្បាយចិត្ត ពិតមែនឬ? » ។

7.ប្រើការដឹកនាំនិងលើកទឹកចិត្តជីវិតវិជ្ជមានជំនួសការរិះគន់ ឧទាហរណ៍:
 ប្រមូលប្រដាប់ប្រដារលេងជាមួយកូនរួចនិយាយថា : « អ្នកចេះប្រមូល
 ប្រដាប់លេងដែលលេងរួចមកទុក ធ្វើវាបានល្អណាស់! » ជៀសវាង
 និយាយ « អ្នកគឺចេះតែលេងប្រដាប់លេង មិនដែលចេះប្រមូលឡើយសោះ »

កូនគឺធំលូតលាស់ក្នុងពេលមនុស្សធំកំពុងកំដរ ចូរធ្វើការទំនាក់
 ទំនងអោយបានប្រើជាមួយកូន នៅក្នុងការទំនាក់ទំនងទើបអាច
 ស្វែងយល់កាន់តែច្រើនចំពោះកូន ដូចនេះនិងអាចជួយជាជំនួយ
 ក្នុងការនិយាយទាក់ទងរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន!

ខ្ញុំមានពេលខ្លះបែងចែកមិនច្បាស់លាស់ចំពោះការគោរពឬ ការបណ្តោយតាមចិត្តកូន ធ្វើដូចម្តេច?

កូនគឺជាគ្រាប់ពេជ្រក្នុងបេះដូងរបស់ឪពុកម្តាយ ប៉ុន្តែគួរបែងចែកថែរក្សានិយម
យ៉ាងដូចម្តេច តែងតែជាប្រធានបទដ៏គួរអោយឈឺក្បាលវិលមុខរបស់ឪពុកម្តា
យ។

**ចូរស្វែងយល់ពីក្នុងគ្រួសាររបស់អ្នកសិនតើមានអាការៈដូចខាងក្រោមដែរ
ឬទេ?**

- 1. កូននៅតូច ទោះបីជាឡឡារមិនសមហេតុមិនសមផលវាជាធម្មតាហើយ។
- 2. ដើម្បីជៀសវាងផលពិបាក ខ្ញុំអាចប្រើជាលុយកាក់ កាដូរឬលេងកំព្យូទ័រ ទុកជាការលើកទឹកចិត្តដើម្បីអោយកូនគោរពនូវច្បាប់ទម្លាប់។

- 3.ដើម្បីចំណេញពេលវេលានិងខ្លាចកូនធ្វើប្រលាក់ ខ្ញុំបញ្ជាក់កូនអោយញ៉ាំបាយ។
- 4.អោយតែមានរឿងដែលមិនស្របចិត្តកូន កូននិងប្រើគ្រប់ល្បិច ចុងក្រោយខ្ញុំមានតែប្រតិបត្តិតាម។
- 5.រាល់ពេលអោយកូនញ៉ាំបាយឫចូលគេង ខ្ញុំតែងតែធ្វើការចរចា ប្រើអស់ពីសមត្ថភាព។

មានស្ថានភាពខាងលើគឺចាប់ផ្តើមពីការតាមចិត្ត ឪពុកម្តាយគួរតែប្រយ័ត្នប្រយែងចំណុចទាំងអស់នេះអាចនិងក្លាយទៅជាការអះអាងហួសរបស់កូន ទម្លាប់មាយា ឫក៏អាចក្លាយជាល្បួងស្តេចក្រាញ់ដែលជានាក់ទំនងមិនល្អរវាងមនុស្សនិងមនុស្ស។

ចំណុចខាងក្រោមគឺផ្តល់ជូនឪពុកម្តាយដែលចង់ស្វែងយល់ការបែងចែកវិះគិតពី « ភាពគោរពតែមីបណ្តោយ » ទុកជូនគ្រាន់ពិចារណា!

1. ឪពុកម្តាយគួរផ្តល់តាមវ័យរបស់កូនអោយធ្វើតាមច្បាប់នៃឥរិយាបថ ដើម្បីអោយកូនដឹងថាអ្វីគួរធ្វើ អ្វីមិនគួរធ្វើ ហាត់រៀនគោរពខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃ។
2. ធ្វើអោយកូនហាត់រៀនបញ្ចេញគំនិតសមស្របរបស់ខ្លួន ម៉្យាងទៀតឪពុកម្តាយគួរផ្តល់ភាពខ្មាសខ្មែងឆ្លើយតប ជៀសវៀងកូនប្រើវិធីស្រែកយំមកបង្ហាញ។

3. ឪពុកម្តាយគួរប្រើប្រាស់ឱកាសវេលាសមស្រប ឆ្លៀតឱកាសនិយាយពន្យល់ ពីតវិយាបថមិនសមស្របអាចជះឥទ្ធិពលដល់ខ្លួនឯងនិងអ្នកដទៃ។ បើ សិនកូនមិនញ៉ាំអាហារថ្ងៃត្រង់ ដល់ល្ងាចនិងឃ្លាន; កូននៅពេលមានបទ ពិសោធន៍ធ្លាប់ឃ្លាន 「លទ្ធផលជាធម្មជាតិ」 ក្រោយមកអាចនិងមិនកន្លង ហួសម៉ោងញ៉ាំបាយថ្ងៃត្រង់។
4. ឪពុកម្តាយឆ្លៀតពេលវេលាកំដរកូន មកជំនួសភាពស្តាយក្រោយដែល បណ្តោយកូនមកប៉ះប៉ូវរាល់អាកប្បកិរិយាដល់កូនប្រុសស្រី។

ការហាត់រៀនប្រើប្រាស់អាកប្បកិរិយាគ្រប់គ្រងការបង្រៀននិងជំនាញ មកជួយដល់ឪពុកម្តាយនិងកូនក្នុងការធ្វើទំនាក់ទំនងគ្នាព្រមទាំង អប់រំរម្ងាប់ការរស់នៅនៃបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់កូនប្រុសស្រី។

កូនៗតែងតែមិនគោរពតាមវិន័យ(សន្យា) តើខ្ញុំគួរធ្វើដូចម្តេច?

អ្នកក្បែរផ្ទះអាហារស្លាប់បង្កាប់ណាស់ គោរពច្បាប់ទម្លាប់ ឆ្មុយពីកូនរបស់ខ្ញុំ សៀវមីងហេតុអ្វីបញ្ហាមួយគំនរយ៉ាងនេះ?និយាយក៏មិនស្តាប់!

ស្ថានភាពខាងក្រោម តើធ្លាប់កើតឡើងនៅក្នុងផ្ទះរបស់អ្នកឬទេ?

- 1. កូនរបស់ខ្ញុំតែងតែមកឆ្កាឆៅ និយាយប្រាប់ដាស់តឿនរាប់ពាន់រាប់មិន ដងនៅតែគ្មានប្រយោជន៍។
- 2. កូនតែងតែលេងរបស់របរនៅផ្ទះបាយ តុទទួលភ្លៀវ ធ្វើឡើងរញ្ជៀរញ្ជើក្តី មិនប្រមូល។
- 3. កូនឧស្សាហ៍ប្រើវិធីយំស្រែកឬមាយា មិនគោរពរាល់ច្បាប់វិន័យនៅក្នុងផ្ទះ ដែលបានកំណត់។

- 4. កូនចេញក្រៅតែងតែរត់ទៅរត់មក គ្មានមធ្យោបាយគ្រប់គ្រង។
- 5. កូនមិនគោរពច្បាប់វិន័យក្នុងសាលារៀន ឧស្សាហ៍មិនស្តាប់បង្គាប់អ្នកគ្រូ។

**ជាប់ស្មើអ្នក ការវិះគិតរាងភាពស្រលាញ់និងទំនើងកូនគឺគ្រាន់តែ
ជាខ្សែបន្ទាត់ដាច់ដោយឡែកគ្នា។**

ដឹកនាំកូនអោយគោរពច្បាប់វិន័យ ខ្ញុំអាចធ្វើយ៉ាងនេះ :

1. យកវិធីពិភាក្សាជាមួយឪពុកម្តាយនិងកូនមកកំណត់ច្បាប់ទម្លាប់គ្រួសារ ថែមទាំងស្វែងយល់នូវតម្រូវការនិងស្ថានភាពកូន(ដូចជា : អាយុ)មកធ្វើការកែតម្រូវ ថែទាំនូវតម្រូវការកូននិងគ្រួសារ។
2. ត្រូវប្រើរបៀបទន់ភ្លន់ សម្តីម៉ឺងម៉ាត់មកធ្វើការទំនាក់ទំនង ប្រើភាសាដែលកូនស្តាប់យល់ មកបកស្រាយគោលការណ៍ឬរឿងដែលបានសន្យាជាមួយកូន។
3. នៅពេលប្រតិបត្តិច្បាប់វិន័យ គួរតែធ្វើតាមលំដាប់លំដោយឈានទៅមុខ ថែមទាំងអោយកូនមានឱកាសហាត់រៀននិងយល់ដឹងគ្រប់គ្រាន់។
4. ឆ្លងកាត់ច្បាប់វិន័យការអប់រំទម្លាប់និងឥរិយាបថក្នុងការរស់នៅ កាត់បន្ថយអាកប្បកិរិយាកូនមិនធ្វើការមានចិត្តស្រាល។

5. ប្រើប្រាស់ឱកាសក្នុងការរស់នៅ បង្រៀនកូនអោយគោរពច្បាប់ទម្លាប់ ថ្ងៃអនាគតវិធីតែងាយស្រួលសម្របខ្លួនក្នុងការរស់នៅជាក្រុមដូចនៅក្នុងសាលារៀនឬសង្គម។

គោរពនូវច្បាប់ទម្លាប់និងច្បាប់វិន័យអាចធ្វើអោយការរស់នៅកូនធ្វើកិច្ចការអ្វីមួយមានបង្អែក ក៏អាចអោយកូនហាត់រៀនឯករាជ្យព្រមទាំងវិភាគការទទួលខុសត្រូវ។

តើខ្ញុំត្រូវធ្វើការទំនាក់ទំនងរបៀបណាជាមួយកូនតូចៗ?

ខ្ញុំដឹងថាការកំរេងកូនគឺសំខាន់ណាស់ ប៉ុន្តែកូននៅតូច ក៏មិនដឹងថានៅជាមួយ ពួកគាត់ធ្វើអ្វីខ្លះ? ខ្ញុំគួរធ្វើដូចម្តេច ទើបជួយដល់ភាពអភិវឌ្ឍន៍ចំពោះកូន?

គិតមើលៗ ពេលនៅជាមួយគ្នា តើអ្នកនិងកូនបានធ្វើកិច្ចការអ្វីខ្លះ?

- 1. អ្នកហើយនិងកូន ម្នាក់ៗមើលទូរទស្សន៍ ទូរស័ព្ទ កំពុងទម្រង់បែបផ្សេងៗ ខ្លួន។
- 2. ខ្ញុំលេងទូរស័ព្ទបណ្តើរមើលកូនលេងហ្គេមទូរស័ព្ទបណ្តើរ។
- 3. អោយតែកូនមិនស្រែកឡឡារ ខ្ញុំក៏មិនប្រយ័ត្នថាកូនកំពុងធ្វើអ្វីឡើយ។
- 4. ផ្តាំលិច ផ្តាំកើត និយាយដដែលៗ ។
- 5. កែតម្រូវនៃអាកប្បកិរិយារបស់កូនមកជំរះបញ្ជីចាស់។

ស្រាវជ្រាវបង្ហាញពីភាពវិជ្ជមាន មានអារម្មណ៍ធ្វើទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និងកូនទៅវិញទៅមក អាចបំពេញនូវការវិវឌ្ឍន៍និងភាពវិជ្ជមានគ្រប់ផ្នែករបស់កុមារអោយស្គាល់ខ្លួនឯងច្បាស់និងមានភាពជឿជាក់។

ពេលធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយកូនជៀសវាងការកំដរតែសំបកក្រៅ ដែលមនុស្សនៅតែអារម្មណ៍មិននៅក្នុងខ្លួន។ ទំនាក់ទំនងរវាងឪពុកម្តាយនិងកូនដ៏មានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ អ្នកគួរធ្វើដូចនេះ :

1. ជារៀងរាល់ថ្ងៃអាចស្តាប់កូនចែករំលែកនូវសកម្មភាពនៅក្នុងសាលាឬការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃបានធ្វើអ្វីខ្លះ មិនត្រឹមតែអាចស្វែងយល់ពីស្ថានភាពរបស់កូន ក៏អាចជួយដល់ការបញ្ចេញពីភាសានិយាយរបស់កូនផងដែរ។
2. លេងល្បែងកំសាន្តអាចអោយកូនទទួលបាននូវអារម្មណ៍សប្បាយរីករាយ ក៏ងាយស្រួលបង្កើនបរិស្ថានរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន ឧទាហរណ៍ : លេងលើផ្តុំជាមួយគ្នា · លេងផ្តុំប · លេងល្បែងលើតុនិងអនុវត្តសម្តែងដើរតួ...-ល-។
3. កំដរកូនអានសៀវភៅរួមជាមួយគ្នា ក្រៅពីបង្កើនភាពស្និតស្នាល អាចឆ្លៀតដកស្រង់រឿងក្នុងសៀវភៅ មកបង្កើនការអភិវឌ្ឍភាសាកូនថែមទាំងបង្រៀនកូនអោយមានគំនិតត្រឹមត្រូវក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

4. ថ្ងៃឈប់សំរាករៀបចំការហាត់ប្រាណប្រសកម្មភាពលំហែកាយក្រៅផ្ទះ ដូចជាកំដរកូនជិះកង់ បោះតង់ ឬក៏ទៅដើរលេងសួនកំសាន្តកុមារ សួនឧទ្យានជាតិ បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយនិងកូន។

ការលូតលាស់កូនគឺហាត់រៀនចេញពីការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ គួរអត់ធ្មត់ច្រើនបន្តិច កំដរច្រើនបន្តិច អ្នកវិតតែអាចទទួលបាននូវពេលវេលាដ៏ផ្អែមល្អម្តងម្កាលរវាងឪពុកម្តាយនិងកូន។

កូនរបស់ខ្ញុំតែងតែទាមទារប្រើទូរស័ព្ទដៃឬឡេបតូប តើខ្ញុំត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

「សម័យអ៊ីនធឺណេត」 ចេញមកបានកែប្រែការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់គ្រួសារ ក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃឧស្សាហ៍ឃើញកូនៗប្រើគ្រឿង3Cអេឡិចត្រូនិច 「មក គ្រប់គ្រង」 អាណាព្យាបាល មិនអោយគឺយំមិនឈប់។ តើអ្នកព្រួយបារម្ភកូន ក្នុងការប្រើប្រាស់គ្រឿងអេឡិចត្រូនិចហួសកំណត់អាចជះឥទ្ធិពលដល់ភាព លូតលាស់ខ្លួនប្រាណរបស់កូនដែលឬទេ?

គិតមើលៗ នៅក្នុងផ្ទះតើមានស្ថានភាពប្រើប្រាស់គ្រឿង3Cដូចខាងក្រោម ឬទេ?

- 1. នៅពេលខ្លួនឯងឬថ្មី(ប្រពន្ធ)ប្រើផលិតផល3Cកូនក៏មើលតាម។
- 2. ឧស្សាហ៍ប្រើទូរស័ព្ទឬឡេបតូបធ្វើជាឧបករណ៍ជំនួយការរៀនសូត្រ។
- 3. គ្មានពេលវេលាកំដរកូន យកគ្រឿង3C(អេឡិចត្រូនិច)ធ្វើជាម៉ែដោះបន្តោះអាសន្ន។

- 4. កូនយំទារប្រើទូរស័ព្ទឬឡេចប ដើម្បីលួងចិត្តកូនគឺមានតែព្រមតាមសំណូមពរ។
- 5. ទុកជាការលើកទឹកចិត្តនៅពេលដែលកូនធ្វើការអនុវត្តល្អ។

ប្រសិនបើអ្នកមានជ្រើសរើសជម្រើសខាងលើ អញ្ជឹងគួរតែចាប់ផ្តើមកែតម្រូវនិងផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពអ្នកនិងកូននូវការប្រើប្រាស់គ្រឿង3Cបន្តិចហើយ!

ប្រើគ្រឿង3Cហួសកំណត់អាចមានផលប៉ះពាល់ដល់កូន :

1. ប៉ះពាល់ដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ភ្នែក កូនវ័យតូចៗ; ទូចៗ; ភ្នែកដល់ខ្លួន។
2. ប៉ះពាល់ការរៀនសូត្រយល់ដឹងព្រមទាំងអសមត្ថភាពដោះស្រាយ។
3. ការទំនាក់ទំនងអន្តរបុគ្គលមិនគ្រប់គ្រាន់ ជះឥទ្ធិពលដល់សង្គមនិងអន្តរកម្មភាសាព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍។
4. មានទម្លាប់ជម្រុញនូវស្រមោលរូបភាពចលនា មិនមានមធ្យោបាយផ្តោតអារម្មណ៍នូវសកម្មភាពវិចិត្រ។

នៅពេលកូនចេះតែស្រែកទារប្រើទូរស័ព្ទនិងឡេបថប អាណាព្យាបាល គួរប្រុងប្រយ័ត្នគោលការណ៍ខាងក្រោម :

1. អាណាព្យាបាលអាចជួយធ្វើការបញ្ជាក់ពីទម្រង់ផលិតផល3C ឧទាហរណ៍ រាល់ពេលប្រើប្រាស់ម្តង រកមើលអត្ថន័យអាចប្រើបានឬមិនបាននៅក្នុង រង្វង់ផ្ទះ។
2. អាណាព្យាបាលយកខ្លួនធ្វើជាគំរូ, រឹតបន្តឹងខ្លួនផ្ទាល់ ដាក់ទូរស័ព្ទចុះមក កំដរកូនលេងល្បែងកំសាន្តផ្សេងៗ អានអក្សរឬអនុវត្តការហាត់ប្រាណក្រៅ ផ្ទះ។
3. បង្កើតចំណង់ចំណូលចិត្តឬចំណាប់អារម្មណ៍ផ្សេងៗអោយកូនតាមដែល អាចធ្វើបាន។
4. នៅពេលកូនមានអារម្មណ៍កើតឡើង, គួរតែសាកល្បងស្វែងយល់ពីតម្រូវ ការឬអាការៈរបស់កូន, ជួយសម្រួលកូនអោយបញ្ចេញនូវអារម្មណ៍ល្អ មិន គួរដោយសារតែល្អងលោមចិត្តកូន យកគ្រឿង3Cធ្វើជាម៉ែដោះបណ្តោះ អាសន្ន។

ខ្លួនដែលស្ថិតនៅសម័យបច្ចេកវិទ្យាទំនើប ពួកយើងមិនអាចកាត់ផ្តាច់ កូនមិនអោយប្រើប្រាស់ផលិតផល3Cបាននោះទេ សំខាន់គឺថាប្រើ យ៉ាងដូចម្តេចទើបត្រឹមត្រូវ។

MEMO

MEMO

ការរស់នៅក្នុងបរិវេណសាលារៀន

សាលាមត្តេយ្យគឺជាកន្លែងដែលកូនជួបប្រទះដំបូងគេបង្អស់ ដូច្នេះមានការ ជះឥទ្ធិពលដ៏ជ្រាលជ្រៅនិងធំទូលាយណាស់ចំពោះកូន។និងស្របតាមការ លូតលាស់របស់កូនអាចជួបប្រទះនូវមិត្តភាព សង្គមម្យ៉ាងរឹតតែមានច្រើន បែបច្រើនយ៉ាងនិងមានភាពរញ្ជ័រញ្ជ័រ។

ភាពលូតលាស់របស់កូនចាំបាច់ត្រូវមានមនុស្សធំកំដរ ប៉ុន្តែចំពោះក្នុងបរិស្ថាន សាលាមត្តេយ្យនេះ កូនក្រៅពីមានឪពុកម្តាយកំដរ ក៏ត្រូវការភាពដឹកនាំដ៏ សមស្របពីឪពុកម្តាយផងដែរ ដើម្បីធ្វើអោយភាព លូតលាស់កាន់តែមាន ភាពល្អប្រសើរ។ ប៉ុន្តែក្នុងការប្រឈមមុខរាល់ភាពថ្មីថ្មោងនិងអស្ចារ្យនៅក្នុង សាលាមត្តេយ្យ ឪពុកម្តាយគួរជ្រើសរើសសាលាមត្តេយ្យបែបណាដែលសក្តិ សមនិងកូនរបស់ខ្លួន? កូនមិនចូលចិត្តទៅសាលារៀន មិនទាន់ចេះធ្វើការ ទំនាក់ទំនងជាមួយមិត្តរួមថ្នាក់ តើគួរធ្វើដូចម្តេចទៅ?

តើគួរជ្រើសរើសសាលាមត្តេយ្យបែបណា សក្តិសមនឹងកូនៗរបស់ខ្ញុំ?

ធ្មេចបើកៗក៏ដល់ដំណាក់កាលកូនចូលសាលាមត្តេយ្យហើយ ជឿជាក់ថា ឪពុកម្តាយប្រាកដជាជួបប្រទះនូវភាពពិបាកសំរេចចិត្តនូវការជ្រើសរើសសាលាមត្តេយ្យ ដូចប្រធានបទខាងលើ តើគួរវិនិច្ឆ័យបែបណាទើបអាចដឹងថាសាលាមួយណាសមស្របនឹងកូនរបស់យើង?

មុនពេលជ្រើសរើសសាលាមត្តេយ្យ ចូរមើលកូនខ្លួនសិនតើត្រៀមរួចរាល់ហើយឬនៅថាអាចចូលសាលារៀនបានឬអត់?

- 1. កូនត្រូវមានសមត្ថភាពមើលថែខ្លួនឯងក្នុងការរស់នៅជាមូលដ្ឋាន ដូចជា : អាចផឹកទឹកដោយខ្លួនឯង , ញ៉ាំបាយ...។ល។
- 2. កូនអាចស្តាប់យល់នូវមនុស្សធំបញ្ហា ដូចជា : អាចប្រមូលប្រដាប់លេង , ទៅផឹកទឹក , ទៅបត់ជើងតូច។
- 3. កូនអាចបង្ហាញពីតម្រូវការរបស់ខ្លួនច្បាស់លាស់ ដូចជា : ខ្ញុំចង់ទៅបន្ទប់ទឹក , ខ្ញុំឃ្នានហើយ , ខ្ញុំចង់ផឹកទឹកជាដើម រាល់តម្រូវការពាក់ព័ន្ធក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ។

- 4. កូនអាចឬក៏ចូលចិត្តលេងជាមួយមិត្តភក្តិ។
- 5. កូនអាចអនុវត្តសកម្មភាពអ្វីមួយដោយខ្លួនឯង ថែមទាំងអាចផ្តោតអារម្មណ៍អាចបានចាប់ពី១០នាទីឡើងទៅ។
- 6. កូនមានសភាពធម្មតាម្យ៉ាងទៀតត្រូវមានកំលាំងយ៉ាងតិចកន្លះថ្ងៃក្នុងការ លេងល្បែងកំសាន្តនិងរាល់សកម្មភាព។

បើសិនកូនអាចសមស្របក្នុងជម្រើសភាគច្រើន បញ្ជាក់ថាឪពុកម្តាយអាចចាប់ផ្តើមស្វែងរកសាលាមត្តេយ្យដែលសក្តិសមនិងកូនហើយ!

ចង់វិនិច្ឆ័យថាសាលារៀនមួយដែលសាកសមឬមិនសាកសមនិងកូន គ្រាន់តែឃើញការផ្សព្វផ្សាយឬព័ត៌មានខ្លះនៅខាងក្រៅពិតជាពិបាកធ្វើការវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវណាស់។

 ជម្រើសប៉ុន្មានចំណុចខាងក្រោមនេះគួរតែប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការជ្រើសរើសសាលាមត្តេយ្យផ្តល់ជូនឪពុកម្តាយទុកគ្រាន់ពីចម្បង :

1. ជ្រើសរើសសាលាមត្តេយ្យដែលបានចុះឈ្មោះស្របច្បាប់ អាចស្វែងរកនៅរាល់បណ្តារខេត្តក្រុងនានា(សាខា)នៃវិបសាយរបស់មន្ទីរអប់រំ។
2. ពិចារណាមធ្យោបាយធ្វើដំណើរ ជ្រើសរើសសាលារៀនដែលនៅក្បែរផ្ទះឬកន្លែងធ្វើការងាយស្រួលចេញទៅនិងទទួលយកកូន។ ក្រសួងអប់រំស្ថាបនាបណ្តាញអប់រំនិងព័ត៌មានជាតិ (<http://www.ece.moe.edu.tw/>) សំបូរវិបប ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការអប់រំជាក់ស្តែង។

3. ស្វែងយល់ថែមទាំងច្បាស់លាស់ក្នុងសាលារាល់លក្ខណៈការបង្រៀន អត្ថន័យការអប់រំ ពេលវេលាទទួល ថ្លៃសេវាទូទៅ សមាមាត្រគ្រូនិងសិស្ស គ្រូដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ បរិស្ថានសុវត្ថិភាពព្រមទាំងមានអនុវត្តនាករដែលទាក់ទងជំនាញវិជ្ជាជីវៈជាដើម ដើម្បីធានាថាកូនអាចទទួលបាននូវធាតុសុខភាពនិងការធានារ៉ាប់រងល្អ។
4. នាំកូនទៅទស្សនៈសាលារៀនឬសាកលវិទ្យាល័យ។
5. អាចពិចារណាកំរិតនៃការទទួលយកនិងចូលចិត្តរបស់កូន ចូលអនុវត្តការវាយតម្លៃនិងពិភាក្សាជាមួយកូនរួច ទើបធ្វើការសម្រេចចិត្ត។

ក្នុងការរស់នៅរបស់កូន ត្រូវមានចិត្តត្រៀមមួយកំរិត ចំពោះការរស់នៅក្នុងសាលាកាន់តែទទួលបាននូវភាពសម្របខ្លួនមួយកំរិតទៀត!

កូនរបស់ខ្ញុំមិនចូលចិត្តទៅសាលារៀន តើធ្វើដូចម្តេច?

កូនចូលរៀនសាលាមត្តេយ្យហើយ ក៏ប៉ុន្តែឧស្សាហ៍តែខ្លួនក្រោក(ដេកស្លឹក) ក៏ចកុកមិនចង់ទៅសាលារៀន ឬក៏តាមផ្លូវទៅសាលាស្រែកយំឡូឡាររហូត ជា រៀងរាល់ថ្ងៃធ្វើអោយខ្ញុំឈឺក្បាលវិលមុខថែមទាំងខឹងខ្លាំង កូនមានស្ថានភាពមិនចូលចិត្តទៅសាលា តើខ្ញុំគួរធ្វើដូចម្តេច?

នៅពេលដែលកូនបង្ហាញចេញនូវភាពមិនចូលចិត្តទៅសាលារៀន អ្នកគួរធ្វើការតបតដូចម្តេច? សូមពិនិត្យមើលនៅក្នុងផ្ទះតើមានស្ថានភាពដូចខាងក្រោមឬអត់?

- 1. មិនខ្វល់ពីទឹកចិត្តនិងអារម្មណ៍របស់កូន ទទួចនៅតែអោយកូនទៅសាលារៀន។
- 2. ប្រើអារម្មណ៍និងសម្តីជំនុំនិយាយហេតុផល ឧទាហរណ៍និយាយទៅកាន់កូនថា : « កូនក្មេងម្នាក់ៗសុទ្ធតែត្រូវទៅសាលារៀនសូត្រ! » ។
- 3. សម្តីនាំនូវភាពគំរាមកូន ឧទាហរណ៍និយាយទៅកាន់កូនថា : « កូនឯងនៅតែមិនទៅសាលារៀនម៉ាក់(ប៉ា)លែងត្រូវការកូនឯងហើយ! » ។

- 4.តែងតែនិយាយទៅកាន់កូនថា :「 បើសិនជាកូនឯងមិនទៅសាលារៀន អញ្ជឹងត្រូវតែទទួលពិន័យឈរ! 」 ។
- 5.កូនតែងតែយកលេសមិនទៅសាលាទទួលបានផលប្រយោជន៍ ឬក៏យល់ថាមិនទៅសាលាអាចបាននៅផ្ទះមានផលប្រយោជន៍ជាច្រើន
ឧទាហរណ៍ : អាចមើលទូរទស្សន៍ដោយសេរី · លេងឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិច(3c) ញ៉ាំងចំណីជាដើម។

ដាស់តឿនឪពុកម្តាយ នៅពេលដែលកូនមិនចូលចិត្តទៅសាលារៀន
ឪពុកម្តាយហាមធ្វើរឿងដូចខាងលើជាដាច់ខាត!

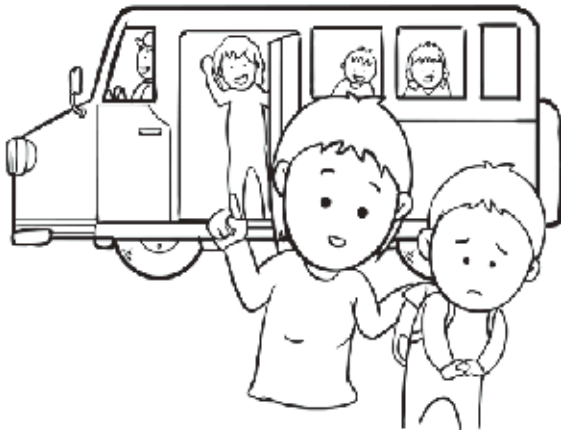
ប្រឈមមុខនិងកូនក្នុងស្ថានភាព 「 មិនចង់ទៅសាលារៀន 」 អាចពិចារណា "រូបមន្ត" ខាងក្រោម:

- 1.ស្តាប់សម្តីរបស់កូន អត់ធ្មត់ ទន់ភ្លន់ដើម្បីទៅស្វែងយល់មូលហេតុពិតពីក្រោយខ្នងនៃការមិនចង់ទៅសាលារបស់កូន។
- 2.ឈរនៅជំហររបស់កូនមកធ្វើការសម្របចិត្តនូវការយល់ចិត្តនិងអារម្មណ៍ផ្ទាល់របស់កូន ដូចជា : ម៉ាក់(ប៉ា)ដឹងថាកូននៅចង់គេងបន្ត។
- 3.ជួយសម្រួលកូនអោយសម្របខ្លួននៃការរស់នៅក្នុងសាលាមត្តេយ្យ ជារៀងរាល់ថ្ងៃអោយកូនចែករំលែករឿងសប្បាយៗនៅក្នុងសាលា ឬផ្តល់ការសរសើរដល់កូនចំពោះតវិយាបច្ចេកទេសនៅសាលារៀន។
- 4.ឪពុកម្តាយចែករំលែកការសិក្សាឬបទពិសោធន៍ការងាររបស់ខ្លួន ណែនាំនិងលើកទឹកចិត្តកូនឱ្យមានភាពទន្ទឹងរង់ចាំនៃពេលចូលសាលារៀន។

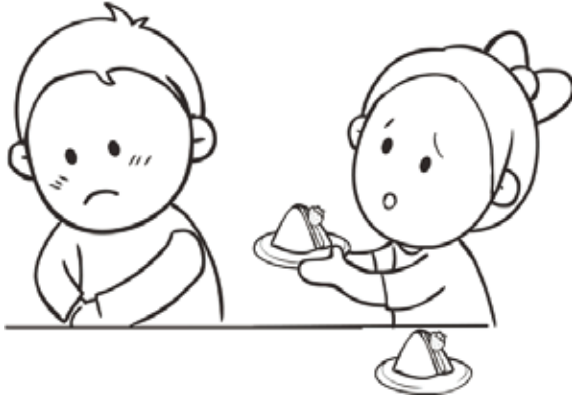
5. សុំជំនួយពីគ្រូប្រចាំថ្នាក់ជួយសម្រួលកូនជាមួយគ្នា សង្កេតមើលថែមទាំង
ណែនាំកូនអោយសម្របខ្លួនតាមសាលារៀន។

**ជាវៀងរាល់ថ្ងៃកំណត់ពេលមកស្តាប់កូនចែករំលែករឿងនៅក្នុង
សាលា ផ្តល់អោយទាន់ពេលនូវភាពជាក់លាក់និងការលើកទឹកចិត្ត
កូននឹងកាន់តែចូលចិត្តទៅសាលារៀន!**

កូនៗមិន ដឹង ថងធ្វើការទំនាក់ទំនងគ្នារវាងមិត្តភក្តិតូចៗតាម របៀបណា តើខ្ញុំត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

កូននិយាយប្រាប់ខ្ញុំថា : « នៅសាលារៀន គ្មានអ្នកណាលេងជាមួយខ្ញុំទេ » គ្រូ បាននិយាយថាកូនរបស់ខ្ញុំតែងចាំមើលសកម្មភាពរបស់សិស្សម្នាក់ជានិច្ច មិនហ៊ានចូលរួមសកម្មជាមួយគេ។ តើខ្ញុំគួរជួយកូនអោយចូលរួមក្នុងការរស់ នៅជាក្រុមដោយរបៀបណា?

យើងចូរមើលស្ថានភាពកូនបន្តិចមើលរវាងអន្តរបុគ្គល :

- 1. ពេលមានសកម្មភាព ឧស្សាហ៍កំលាតឆ្ងាយពីកុមារដទៃទៀត។
- 2. មិនសូវលើកពីស្ថានភាពទំនាក់ទំនងរវាងមិត្តម្នាក់ដទៃទៀត។
- 3. មិនចេះចែករំលែកប្រដាប់លេងរបស់ខ្លួន ក៏មិនចូលចិត្តរាប់អានមិត្តភក្តិ ថ្មី។
- 4. មិនសកម្មចូលរួមលេងល្បែងកំសាន្តឬសកម្មភាពជាមួយកុមារដទៃទៀត ។
- 5. មិនសកម្មជួយឬយកចិត្តទុកដាក់កុមារផ្សេងៗទៀត។

**ប្រសិនបើកូនរបស់អ្នកមានរាល់សកម្មភាពខាងលើ គាត់អាចប្រឈម
មុខនឹងផលពិបាកនៃអន្តរបុគ្គល!**

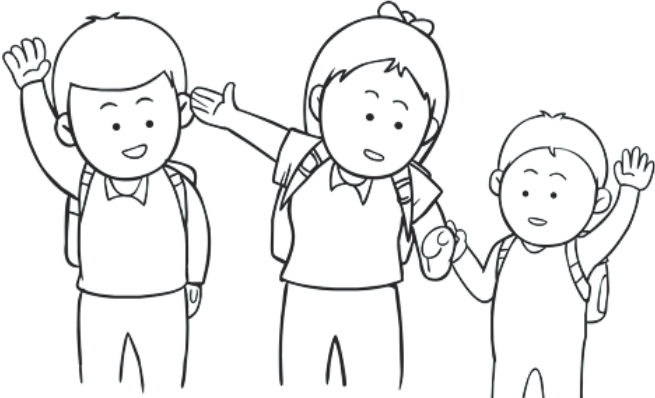
ជួយបង្កើតទំនាក់ទំនងល្អរវាងគ្នានិងគ្នា អ្នកអាចធ្វើយ៉ាងនេះ :

1. រកមូលហេតុដែលអាចអោយមានភាពរំខាននៃការធ្វើទំនាក់ទំនងរវាងអន្តរបុគ្គលរបស់កូន ដូចជាបុគ្គលលក្ខណៈ កង្វះជំនាញសង្គមឬកង្វះបទពិសោធន៍ជាដើម។
2. ប្រសិនបើកូនរបស់អ្នកមានភាពអៀនខ្មាស់ពីធម្មជាតិ អ្នកអាចបង្កើតឱកាសអោយកូនធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃ ឧទាហរណ៍ទៅសួនច្បារ មន្ទីរមាតានិងកុមារ ផ្តើរឱកាសរៀនសូត្រនិងទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្សនិងមនុស្ស។
3. ជួយស្វែងរកដៃគូរលេងនិងមិត្តប្រាកដម្នាក់ដល់កូន ឧទាហរណ៍កូនរបស់សាច់ញាតិ កូនអ្នកជិតខាងឬមិត្តភក្តិក្នុងសាលារៀន ណាត់ពួកគេមកលេងផ្ទះឬក៏ចេញដើរកំសាន្តជាមួយគ្នា ឪពុកម្តាយក៏អាចធ្វើគំរូអោយកូនដឹងពីរបៀបរាប់អានមិត្តភក្តិ។
4. ឆ្លងកាត់តាមរយៈសៀវភៅរូបភាពឬវីដេអូដើរតួសម្តែង ដឹកនាំកូនរៀនសូត្រឥរិយាបថវិជ្ជមាននៅក្នុងសង្គម នៅពេលបង្កើតទំនាក់ទំនងរវាងមិត្តមធ្យាក់អាចមានអាកប្បកិរិយានិងឥរិយាបថសមរម្យ។

5. នៅពេលដែលកូនមានឥរិយាបថកែប្រែវិជ្ជមានផ្តល់ជូនភ្នាក់ងារការលើកទឹកចិត្តនិងជាក់លាក់ចំណែកចំពោះឥរិយាបថអវិជ្ជមានរបស់កូន ក៏គួរទប់ស្កាត់ភ្លាមៗដែរ ថែមទាំងកែតម្រូវឥរិយាបថត្រឹមត្រូវក្នុងការធ្វើទំនាក់ទំនង។

ការទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្សនិងមនុស្សអាចជះឥទ្ធិពលដល់ការរៀនសូត្ររបស់មនុស្សម្នាក់បាន អ្នកអាចកំដៅកូនមកសហការបំបែកនូវបរិស្ថានតានតឹង ជួយសម្រួលកូនបង្កើតនូវជំនាញទាក់ទងល្អក្នុងសង្គម។

កូនៗចាំបាច់ត្រូវការហាត់រៀនការពារខ្លួនដែរឬទេ?

ដើម្បីអោយកូនមានភាពសុខសប្បាយក្នុងការលូតលាស់ ណែនាំកូនពីរបៀប
ការពារខ្លួនគឺជារឿងដ៏សំខាន់មួយ។ ប៉ុន្តែតើគួរធ្វើដូចម្តេចទៅ?

**យើងចូរមើលកុមារនៅក្នុងផ្ទះតើមានត្រៀមសមត្ថភាពការពារខ្លួនដូចខាង
ក្រោមឬទេ?**

- 1. កូនមិនចងចាំផ្ទះខ្លួនឯងព្រមទាំងលេខទូរស័ព្ទរបស់ឪពុកម្តាយ។
- 2. កូននិយាយទៅកាន់អ្នកដែលមិនធ្លាប់ស្គាល់ស្រេចតែចិត្ត។
- 3. កូននៅពេលលេងល្បែងកំសាន្ត អោយតែចូលចិត្តគឺតែងតែភ្លេចនូវ
សុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួន។
- 4. កូនចេះតែរត់ចេញទៅលេងនៅខាងក្រៅដោយខ្លួនឯង។
- 5. កូនចេះតែប៉ះពាល់របស់ដែលមិនច្បាស់លាស់។
- 6. ពេលជួបប្រទះមានគេដើរតាមពីក្រោយ កូនមិនដឹងត្រូវស្រែករកអ្នក
ណាអោយជួយ។

□7. កូនចេះតែទទួលយកនំចំណីប្រដាប់លេងពីមនុស្សដែលមិនធ្លាប់ស្គាល់។

បើកូនមានស្ថានភាពខាងលើ អញ្ជឹងអ្នកគួរតែណែនាំដោយផ្ទាល់ពីរបៀបហាត់រៀនការពារខ្លួនហើយ!

បើកូនមិនមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការការពារខ្លួន ឪពុកម្តាយក៏អាចឆ្លងកាត់តាមរយៈចំនេះដឹងទាក់ទងខាងក្រោមមកធ្វើការណែនាំកូន :

1. ណែនាំកូននៅពេលចេញទៅខាងក្រៅ កុំដើរដាច់តែឯង កុំចាកឆ្ងាយពីក្រសែភ្នែកអ្នកផ្ទះ។
2. បើពេលដើរបែកពីអ្នកផ្ទះ ត្រូវចេះទៅប្តឹងសុំជំនួយពីប៉ូលីសឬចាំនៅកន្លែងដើមរងចាំអ្នកផ្ទះត្រលប់ក្រោយបកមករកវិញ។
3. ណែនាំកូនកុំនិយាយឬនៅជិតមនុស្សដែលមិនធ្លាប់ស្គាល់ស្រេចតែចិត្ត ហាមទទួលយកស្ករគ្រាប់ពីជនមិនស្គាល់មុខ ភេសជ្ជៈឬប្រដាប់លេង។
4. ណែនាំកូនមិនអោយអ្នកដទៃប៉ះពាល់ខ្លួនប្រាណ បើពេលជួបប្រទះមានអ្នកចង់ញើប្រចង់អង្អែលខ្លួនប្រាណ ត្រូវស្រែកអោយខ្លាំងៗថា « ទេ », និងរត់អោយលឿនព្រមទាំងស្រែកខ្លាំងៗអោយគេជួយ។

5. ប្រាប់កូនជាទូទៅត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នពាក្យសម្តីនិងការប្រព្រឹត្ត ឬក្នុង : កុំចង់
លេចមុខមាត់ពេក កុំនិយាយប្រាប់អ្នកដទៃពីស្ថានភាពទ្រព្យសម្បត្តិនៅក្នុង
គ្រួសាររបស់ខ្លួនស្រេចតែចិត្ត ជៀសវាងក្លាយជាមុខសញ្ញារបស់ជនខិល
ខូចកត់សម្គាល់។
6. ជាធម្មតាមានឱកាសគឺអោយកូនហាត់រៀនប្រើទូរស័ព្ទនៅផ្ទះឬទូរស័ព្ទរបស់
ឪពុកម្តាយ។
7. ប្រាប់កូនចំពោះរបស់របរដែលមិនច្បាស់លាស់ហាមប៉ះពាល់ស្រេចតែចិត្ត
(ដូចជារុក្ខជាតិ សត្វធាតុដែលមិនធ្លាប់ស្គាល់ ឬសំបុកសត្វជាដើម)ជៀស
វាងមានគ្រោះថ្នាក់កើតឡើង។
8. ណែនាំកូននៅពេលដៃសើម ហាមប៉ះពាល់ឧបក្រឡឹងអគ្គីសនីយន្ត កុំយក
របស់ឬកន្ត្រៃរត់ទៅរត់មក។
9. បើមានបរិយាកាសមិនប្រក្រតី ត្រូវសកម្មប្រាប់មនុស្សធំ ឧទាហរណ៍ហិត
ក្លិននៅក្នុងផ្ទះមានក្លិនហ្គាស់ ប្រញាប់ទៅប្រាប់មនុស្សធំភ្លាម។

**នៅពេលបង្អាតបង្រៀនកូនពីសមត្ថភាពការពារខ្លួន កុំភ្លេចត្រូវអោយ
កូនយល់ដឹងផងថា**

តើខ្ញុំគួរជួយរៀបចំសម្រាប់កូនយ៉ាងដូចម្តេច ដើម្បីធ្វើជាសិស្សមត្តេយ្យ?

កូនសំលាញ់របស់ខ្ញុំត្រូវចូលរៀនសាលាបឋមសិក្សាហើយ!នេះពិតជាដំណាក់កាលដ៏ថ្មីស្រឡាងមួយ។គ្រាន់តែឪពុកម្តាយព្រមទាំងកូនកុមារដឹងទេថា?នៅមុនពេលចូលថ្នាក់បឋមបើអាចមានការត្រៀមទុកជាមុននូវកាលវិភាគទម្លាប់ការរស់នៅ អាកប្បកិរិយារៀនសូត្រជាដើម អញ្ចឹងនោះជឿជាក់ថាកូនកុមារនឹងរឹតតែអាចស្គាល់ច្បាស់ពីការរស់នៅក្នុងសាលាបឋមកាន់តែលឿនថែមទៀតផង!

យើងចូរពិនិត្យមើលបន្តិចមើលតើកូនៗរបស់ពួកយើងត្រៀមរៀបចំនៃការផ្សារភ្ជាប់គ្នាជាស្នូលរវាងកូនវ័យក្មេងហើយឬនៅ?

- 1. កូនជាម្តាយរាល់ព្រឹកក្រោកពីដេកមិនរួច។
- 2. កូនមិនចេះចូលបង្គន់ ស្លៀកពាក់ខោអាវ ពាក់ស្រោមជើងនិងស្បែកជើងដោយខ្លួនឯង។
- 3. កូនមិនចេះត្រៀមមុនមួយថ្ងៃយកខោអាវដែលត្រូវស្លៀកប្រើរបស់ដែលសាលាត្រូវប្រើប្រាស់ទុកសំរាប់ថ្ងៃស្អែកទេ។

- 4. កូនមិនមានសមត្ថភាពច្បាស់លាស់បង្ហាញនូវមតិផ្ទាល់របស់ខ្លួនឯងឡើយ។
- 5. កូនមិនដឹងថាសាលាបឋមសិក្សាមិនមានបង្អែមទេ។
- 6. កូនមិនដឹងពីកាលវិភាគរបស់សាលាបឋមប្រពេលវេលាវេលាចេញចូលរៀន។

ប្រសិនបើកូនមានស្ថានភាពដូចខាងលើ
អញ្ជើញអ្នកត្រូវតែចាប់ផ្តើមត្រៀមជួយសម្រួលការផ្សារភ្ជាប់គ្នាជាស្នូលរវាង
កូនវ័យក្មេងហើយ!

**បើកូនក្នុងផ្ទះរបស់អ្នកមិនទាន់ត្រៀមនូវទម្លាប់ឬសមត្ថភាពខាងលើ
អាចប្រើវិធីជួយសម្រួលខាងក្រោមថែមទាំងកំដរកូនហាត់រៀន
ជាមួយគ្នា :**

1. ជួយសម្រួលកូននិងកែតម្រូវកាលវិភាគរស់នៅរបស់ខ្លួន អោយក្លាយទៅជាទម្លាប់ ដេកពីព្រលប់ក្រោកពីព្រលឹម។
2. អោយកូនមានឱកាសហាត់រៀនដោះស្រៀកពាក់ខោអាវ ស្បែកជើងព្រមទាំងពិនិត្យមើលការហ្វឹកហាត់របស់ខ្លួន។
3. បង្រៀនកូនពេលប្រើបង្គន់និងបត់ជើងរួចចេះជូតលាងដោយខ្លួនឯង។
4. អោយកូនសាកហាត់រៀននិងអនុវត្តនិយាយទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រូនិងសិស្សមធ្យមថ្នាក់ដោយខ្លួនឯង។
5. អោយកូនត្រៀមរៀបចំរាល់ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់និងខោអាវដែលត្រូវស្លៀកថ្ងៃស្អែក។

- 6. ឪពុកម្តាយអាចជួយរៀបចំកន្លែងសិក្សាផ្តាច់មុខមួយអោយកូនប្រុសស្រី សំរាប់អោយកូនអាចយកចិត្តទុកដាក់រៀនអាន ផាត់ពណ៌ឬរៀនសូត្រ។
- 7. នាំកូនអោយស្គាល់ពីបរិស្ថានថ្មីរបស់សាលាដែលជិតទៅចូលរៀន ស្វែងយល់អំពីសាលាមត្តេយ្យមិនដូចគ្នានិងសាលាបឋមសិក្សា កាលវិភាគម៉ោងចេញចូលរៀនមានភាពខុសប្លែកគ្នា។

**ទម្លាប់កូនពីកាលវិភាគរស់នៅនិងថែទាំខ្លួនអោយល្អទាន់ពេល
បង្រៀនអប់រំរៀនសូត្រចំណាប់អារម្មណ៍ សមត្ថភាពធ្វើទំនាក់ទំនង
រវាងគ្នានិងគ្នា ដើម្បីជួយអោយកូននៅសាលាបឋមសិក្សារឹតតែទទួល
បាននូវភាពសម្របខ្លួនល្អថែមទៀតផង។**

MEMO

MEMO

MEMO

我和我的孩子：A Book for Parents (Cambodia) 幼兒篇

出版機關：教育部

發行人：姚代理部長立德

地址：臺北市中正區中山南路 5 號

網址：<http://www.edu.tw>

電話：02-7736-6666（代表號）

總編輯：唐先梅、陳若琳

總策畫：林立維

編撰單位：國立空中大學健康家庭研究中心

編撰人員：周麗端、李青芬、林立維、施惠玲、許瑜珍、戴麗娟

地址：新北市蘆洲區中正路 172 號

電話：02-2282-9355

封面設計、插畫：陳建霖

初版：107 年 06 月

其他類型出版品說明：本書同時登載於教育部家庭教育專網/出版品資源/親職教育類

定價：新臺幣 100 元

展售處：五南文化廣場

地址：400 臺中市中山路 6 號，電話：04-22260330#820、821

國家書店松江門市(秀威資訊科技公司)

地址：104 臺北市松江路 209 號，電話：02-25180207#17

國家教育研究院資源及出版中心

地址：106 臺北市和平東路一段 181 號，電話：02-33225558#173

三民書局

地址：100 臺北市重慶南路一段 61 號，電話：02-23617511#114

教育部員工消費合作社

地址：100 臺北市中山南路 5 號，電話：02-77366054

CPN：1010700798

ISBN：9789860559842

(平裝附光碟)

著作財產權人：教育部

本著作係採用創用 CC「姓名標示-非商業性-禁止改作 3.5 臺灣」授權條款釋出。此授權條款的詳細內容請見：<http://creativecommons.tw/license>